

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Alanında Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin Tematik ve Metodolojik Açıdan İncelenmesi¹

A Thematic and Methodological Analysis of Masters Dissertations in the Field of Measurement and Evaluation in Education

SümeYra Şenyurt, *Bilişim Teknolojileri Öğretmeni, Naciye Mehmet Gençten Ortaokulu, Şahinbey/Gaziantep*
sumeyrasenyurt@gmail.com

Yeşim Özer Özkan, *Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,*
yozer80@gmail.com

ÖZ. Bu araştırmanın amacı eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında tamamlanmış yüksek lisans tezlerini tematik ve metodolojik açıdan incelemektir. Araştırma kapsamında eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında YÖK Ulusal Tez Merkezinde yayınlanan ve erişime açık olan yüksek lisans tezlerinin tamamı incelenmiştir. Toplamda 166 tezin incelendiği araştırmada, tezleri incelemeye araştırmacı tarafından geliştirilen tez inceleme formu kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre en fazla tezin 2009-2012 yılları arasında yayınlandığı, tez danışmanlığının en fazla doçentler tarafından yapıldığı, araştırmaların genel olarak tarama modelinde tasarlandığı, incelenen tezlerin %63,86'sının çalışma grubu üzerinden yürütüldüğü, örnekleme yöntemi olarak en fazla basit seçkisiz örnekleme ve tabakalı örnekleme yöntemlerinin kullanıldığı, çalışmaların %80,72'sinde veri örneklem türünün öğrenci olduğu, öğrencilerden %78,92'sinin ise ilkökul ortaokul ve lise öğrencisi olduğu, lisansüstü öğrencilerle ilgili yapılan çalışma sayısının çok az olduğu (%2,41) görülmüştür. Ayrıca tezlerde geçerlik yöntemi olarak kapsam geçerliği ve yapı geçerliği sağlanmasına dikkat edildiği ve uzman görüşüne sık başvurulduğu; güvenirlik yöntemlerinden ise Cronbach Alfa ve KR-20 hesaplanmasının en çok kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca tezlerde veri toplama aracı olarak en fazla ölçek ve anketin kullanıldığı ve genel olarak verilerin araştırmacı tarafından toplandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Konu alanı bazında tezler incelendiğinde "geniş ölçekli testlerde başarıyı etkileyen değişkenlerin" belirlendiği çalışmaların ölçme değerlendirme yüksek lisans tezlerinde sıklıkla çalışılan bir alan olduğu anlaşılmaktadır. En çok çalışılan ikinci konu alanının "tamamlayıcı (alternatif-yeni) ölçme araç/yöntem/teknikleri"nin olduğu görülmektedir. Anahtar kelimelerde en yüksek frekansa sahip kategorinin "tamamlayıcı (alternatif-yeni) ölçme araç/yöntem /teknikleri" olduğu görülmektedir. Tezlerde kullanılan istatistiksel tekniklerin anahtar kelimeler olarak kullanılma sıklığının oldukça yüksek olduğu da söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Tematik ve Metodolojik İnceleme, Yüksek Lisans Tezleri

ABSTRACT. The objective of the study is to analyze the master's theses in the division of measurement and evaluation in education them from a thematic and methodological perspective. The study involves all master's theses published and made available in the division of measurement and evaluation in education which in total adds up to 166 theses. The measurement designed by the researcher has been used for analyzing the theses. According to the findings, maximum number of research studies have been carried out in 2009 and 2012, thesis advisors are mostly the associate professor, researches are commonly designed using the survey method, 63 percent of the theses have been conducted over the 'study group', the methods that are most frequently used are simple random and stratified sampling methods, 80,7 percent of the researches, type of data sampling is students among which 78,9 percent is primary, secondary and high school students and 2,4 percent of them are post graduate students. It is apparently seen that the number of postgraduate students is too low. The most commonly used reliability methods are Cronbach Alpha and KR-20. Survey, scale, form and achievement tests have been used as tools for gathering data. When examining the thesis on the basis of subject area in large-scale tests that determine factors affecting the success of the work of assessment thesis it seems to be a lot of working space. The second issue related with the most studied areas in the master theses seems to be "complementary (alternative-new) measurement tools/methods/techniques". It can be stated that "predictive validity" "standard setting methods" and "raters reliability," followed this subject area. When the theses were examined on the basis of keywords, the category with the highest frequency of keywords was "complementary (alternative-new) measurement tools/methods/techniques". The frequency of keywords used in the statistical techniques of the theses shows that they are very high.

Keywords: Measurement and Evaluation in Education, Thematic and Methodological Analysis, Master Theses

¹ Bu çalışma, ilk yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

SUMMARY

Purpose and Significance: This thesis that has been put forward by graduate students is an original scientific research report with significant contributions to the relevant field of nature. Therefore, the thesis seems important in the development of the discipline. The best method for describing what a field of science is to examine the theses prepared in that field. Educational measurement and evaluation area only provided at graduate level in educational sciences since 1999; it is able to sense the source of philosophical and theoretical training in other sciences along with the original study subjects. In this sense, the knowledge generated in this area is not just one area of interest but concerns all education stakeholders either directly or indirectly. Therefore, the objective of the study is to analyze the master's theses in the field of educational measurement and evaluate them from a thematic and methodological perspective.

Methodology: In this study, qualitative research designs have been used. The study involves all master's theses published and made available in the department of Educational Measurement and Evaluation which in total adds up to 166 theses. The measurement designed by the researcher has been used for analyzing the theses. First of all, the dimensions to be used for analyzing the theses were defined following an analysis carried out in relation with the literature in this field. Afterwards, the theses were analyzed in terms of the university where it was studied, the year of publication, the position of the supervisor, the subject-field of the dissertation, key words of the dissertation, the approach used, the method of sampling and the research group, type of the samples, validity and reliability of the thesis, tool for gathering data, analysis of the data, statistics software used and lastly the source of the data in the thesis. Interscorer reliability was calculated in order to ensure the reliability of the research. Percentage and frequency of the items were also calculated covering all recorded data.

Results: According to the findings, maximum number of research studies have been carried out in 2011 and 2012, thesis advisors are mostly the instructors, researches are commonly designed using the survey method, 63 percent of the theses have been conducted over the 'study group', the methods that are most frequently used are simple random and stratified sampling methods, 80,7 percent of the researches, type of data sampling is students among which 78,9 percent is primary, secondary and high school students and 2,4 percent of them are post graduate students. It is apparently seen that the number of postgraduate students is too low. The most commonly used reliability methods are Cronbach Alpha and KR-20. Survey, scale, form and achievement tests have been used as tools for gathering data. In addition, the most frequently used statistic software is SPSS and Microsoft Excel used in 63,8 percent of the dissertations where data have been gathered by the researcher.

Discussion and Conclusions: In conclusion, very few theses were observed to include a qualitative study according to the research approach used in the thesis investigating the quantitative research approach adopted in majority of theses. The theses included in the study have been carried out on more than half of the 'study group'. In simple random and stratified sampling method was the most preferred method for in the theses included in the study. When examining the thesis on the basis of subject area in large-scale tests that determine factors affecting the success of the work of assessment thesis it seems to be a lot of working space. The second issue related with the most studied areas in the master theses seems to be "complementary (alternative-new) measurement tools/methods/techniques". It can be stated that "predictive validity" "standard setting methods" and "raters reliability," followed this subject area. When the theses were examined on the basis of keywords, the category with the highest frequency of keywords was "complementary (alternative-new) measurement/methods/techniques". The frequency of keywords used in the statistical techniques of the theses shows that they are very high.

GİRİŞ

Eğitim günümüz toplumu için yeri doldurulamaz niteliktedir. Kalkınmanın, ilerlemenin, demokratik, duyarlı bir millet olabilmenin, en önemlisi ulusların yapıtaşları olan insanı en güzel vasıflarla donatmanın etkili aracı olan eğitimle ülkelerin geleceği şekillenmektedir. Dolayısıyla bir ülkedeki eğitim faaliyetleri, ülkelerin eğitime bakış açılarından önemli ölçüde etkilenmektedir. Ülkelerin bilime ve ilerlemeye verdikleri değer arttıkça eğitimin de önemi artmaktadır. Türkiye’de okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim ve lisansüstü eğitim şeklinde oluşan basamaklanmada bir ülkenin geleceğine ışık olması bakımından lisansüstü eğitimin önemi büyüktür.

Yüksek Öğretim Kurulunun (YÖK) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin 2.maddesine göre, lisansüstü eğitim; lisans, yüksek lisans, doktora eğitimi ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlilik programlarından oluşmaktadır (YÖK, 1996). Lisansüstü eğitimin amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, edinilen bilgileri analiz edip yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır (ÜAK [Üniversiteler Arası Kurul], 2013). Lisansüstü eğitim aracılığı ile kazanılan bilgiyi yapıtaşlarına ayırıp anlamlandırma yeteneği, sonrasında öğrenciye analiz ettiği bilgiler arasında bağlantılar kurma ve yeni bilgiler üretme becerisi de sağlamaktadır. Var olanı iyi anlayarak üzerine yapı inşa etme şeklinde gerçekleşen bu süreç toplumları bilimsel anlamda adım adım ileriye götürür. Daha iyisini yapma güdüsü, en iyisini üretme motivasyonu, problemleri ortadan kaldırma çabası lisansüstü eğitimde önemli itici güçlerdir. Bu becerilere sahip olarak yetişen bireyler, toplumlar için değerli birer kaynak niteliğindedir. Sevinç’e (2001) göre de lisansüstü eğitimin ülke kalkınmasında ve ülkenin gereksinim duyduğu yüksek nitelikli insan tipinin oluşmasında önemli bir rolü vardır.

Varış’a (1972) göre, lisansüstü eğitim, üniversitede lisansüstü derecelere götüren, araştırma yoluyla bilgiye katkıda bulunacak ve gelişen toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak bilim insanı ve öğretim elemanı yetiştirmeyi amaç edinen bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır. Varış’ın (1972) yapmış olduğu araştırmada lisansüstü eğitimin içinde yer alan yüksek lisansın amacının, alanında uzmanlaşmış bireyler yetiştirmek, doktora eğitimine temel oluşturmak ve bireylere bilimsel süreci kavratmak olduğunu belirtmektedir. Doktora eğitiminin amacının ise, ekonomik ve teknolojik kalkınma için gerekli temel araştırmaları planlayıp yürütecek, sonuçlandıracak ve yayımlayacak bilim adamı, öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştirmek olduğunu ifade etmektedir. YÖK ise Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde (1996) doktora programının öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırdığını belirtmiştir (Alkan, 2013). Dolayısıyla lisansüstü eğitimin bir sonucu olarak bilim insanında bulunması gereken özellikler; bağımsız çalışabilme ve sorumluluk alabilme yetkinliği, öğrenme yetkinliği, iletişim ve sosyal yetkinlik, alana özgü ve mesleki yetkinlik “kişisel ve mesleki yeterlikler” dir (Aslan, 2010).

Son zamanlarda Türkiye’de üniversite sayısının artması özellikle lisansüstü eğitime yönelimin artmasını sağlamış, bunun sonucu olarak da eğitim alanında yapılan bilimsel araştırmalarda niceliksel olarak bir artışa yol açmıştır (Özenç ve Özenç, 2013). Bilimsel araştırmalarda sağlanan bu artış, ilgili alanlarda bilimsel bilginin artması anlamına gelmektedir. Araştırmaya başlamak, incelemeleri sürdürmek, çözümler ortaya koymak gelişimin, ilerlemenin gözlenen boyutlarındandır. Türkiye adına önemli bir gelişme olarak nitelendirilebilecek bu durum sürdürülebilirlik kazandığında eğitimde, bilimde yolumuz her seferinde daha çok aydınlanacaktır. Çünkü lisansüstü eğitim, eğitim sistemimizin en önemli geribildirim kaynağıdır. Bilimin ilerlemesinde çok önemli bir unsur olan geribildirim, lisansüstü eğitimde yapılan bilimsel sorgulamalarla önemli bir boyut kazanmaktadır. Eğitim yolunda eksikimizi görerek, zayıf yönlerimizi bilip güçlendirerek ilerlemek, başarı yolunda sağlam adımlar atmak demektir. Atılan her doğru adım da bilimi, bilgiyi kolayca büyüyüp gelişen bir kartopuna dönüştürecektir.

Lisansüstü eğitim sonucunda bireylerin araştırmaları sonucu ortaya koydukları, bilimsel araştırma raporu olarak tezler, öğrencilerin bağımsız araştırma yapabilecek alan bilgisine, yeterliğine sahip olduğunun ve çalışma alanına katkı sağlayacak nitelikte bilimsel bilgi üretebildiğinin bir göstergesidir (Tavşancıl vd., 2010). Ayrıca bilimsel araştırmalar ışığında ortaya konan lisansüstü tezler derlenmiş, incelenmiş, değerlendirilmiş, onaylanmış çalışmalar olmaları ve bilimsel olarak belirli konuya ışık tutmaları nedeniyle yürütüldükleri alana önemli birer katkı

niteliğindedir. Dolayısıyla lisansüstü tezlerin bir disiplinin büyüyerek gelişim göstermesinde önemli bir rolü bulunmaktadır (Evrekli, İnel, Deniz ve Günay Balım, 2011).

Disiplinlerin gelişmesinde ve dinamizm kazanmasında tezler önemli görülmektedir. Tezler, geçerlik ve güvenilirliği sağlanmış araştırmalar olmanın yanı sıra bilimsel bir jüri önünde savunulma, benzer çalışmaları tekrarlama yerine belirli zamanlarda metodolojik ve tematik eğilimleri gösterme gibi özellikleri ile ilgili alanın gelişim seyrini bilimsel bir düzlemde ortaya koyabilmektedir. Dolayısıyla bir bilim alanını tanımlamanın en iyi yolu o alanda hazırlanmış tezleri incelemekle mümkün olabilmektedir. Diğer bir anlatımla bilimsel metodolojilerle tezlerde ulaşılan bulgu ve sonuçların alana yaptığı katkının yanı sıra alanın gelişim seyrine ışık tutması bakımından izlenen yollar ve ilgilenilen temaların neler olduğunun ortaya koyulması önemli görülmektedir.

Eğitim bilimleri alanında 1999 yılından itibaren sadece lisansüstü düzeyde eğitim veren eğitimde ölçme ve değerlendirme alanı, özgün çalışma konuları ile birlikte diğer eğitim bilim alanlarına teorik ve felsefi anlamda kaynaklık edebilmektedir. Bu anlamda eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında üretilen bilgi birikimi sadece tekbir alanı ilgilendirmemekte, doğrudan veya dolaylı olarak tüm eğitim paydaşlarını ilgilendirmektedir. Dolayısıyla eğitimde ölçme ve değerlendirme bilim alanında üretilmiş bilgi birikimini yansıtacak tezleri bir arada inceleyen bir çalışma gereksinimi doğmuştur.

Ulusal alan yazında lisansüstü tezlerin ve makalelerin bütününe ele alındığı ve bu çalışmaların içerik analizi ile incelendiği birçok araştırma mevcuttur. Yapılan çalışmalar incelendiğinde eğitim bilimleri (Arık ve Türkmen, 2009; Erdem, 2011; Fazlıoğulları, 2012; Göktaş vd., 2012; Karadağ, 2009; Selçuk vd., 2014; Tavşancıl v.d., 2010), eğitim programları (Hazır Bıkmaz, Aksoy, Tatar ve Atak Altınyüzük, 2013; Ozan ve Köse, 2014), eğitim teknolojileri (Alper ve Gülbahar, 2009; Göktaş vd., 2012), eğitim yönetimi (Aydın, Erdağ ve Sarier, 2010; Aypay vd., 2010; Turan, Karadağ, Bektaş ve Yalçın, 2014; Uysal 2013), sınıf öğretmenliği (Küçüköğlu ve Ozan, 2013; Özenç ve Özenç, 2013), ilköğretim (Ergun ve Çilingir, 2013), bilgisayar ve öğretim teknolojileri (Alkan, 2013), matematik eğitimi (Baki Karataş, Akkan ve Çakıroğlu, 2011; Çiltaş, Güler ve Sözbilir, 2012; İlhan, 2011; Ulutaş ve Ubuz, 2008; Yaşar ve Papatğa, 2015; Yücedağ, 2010), fen eğitimi (Sözbilir ve Kutu, 2008) ve okulöncesi eğitimi alanında (Yılmaz ve Altinkurt, 2012) ilgili çalışmalara rastlanmıştır.

Yukarıda bahsi geçen çeşitli alanlarda yapılan lisansüstü çalışmaların incelendiği araştırmalar mevcutken eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yüksek lisans tezlerini inceleyen bir çalışmanın bulunmaması, yalnızca ölçme ve değerlendirme alanında yapılmış doktora tezlerini metodolojik açıdan inceleyen bir bildiri çalışması (Ayva, Ceyhan ve Doğan, 2014) ile ölçme değerlendirmenin bir alt konusu olan ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarını inceleyen araştırmaların (Acar Güvendir ve Özer Özkan, 2014; Boztunç Öztürk, Eroğlu ve Kelecioğlu, 2015; Çüm ve Koç, 2013; Tavşancıl, Güler ve Ayan, 2014; Worthington ve Whittaker, 2006) olması bu araştırmayı yapma ihtiyacı doğurmuştur. Bu ihtiyaç ve alandaki boşluktan hareketle çalışmanın amacı Türkiye’de eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılmış yüksek lisans tezlerini tematik ve metodolojik açıdan incelemektir. Bu amaçtan hareketle çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Yüksek lisans tezleri yayın yılına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Yüksek lisans tezleri yürütüldükleri üniversitelere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
3. Yüksek lisans tezleri danışman unvanına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
4. Yüksek lisans tezleri konu alanına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
5. Yüksek lisans tezleri kullanılan anahtar kelimeler açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
6. Yüksek lisans tezleri yöntem bölümünde kullanılan araştırma yaklaşımına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
7. Yüksek lisans tezleri çalışmaya dâhil edilen grubun belirlenme şekline göre (evren örneklem veya çalışma grubu) nasıl bir dağılım göstermektedir?
8. Yüksek lisans tezlerinde kullanılan örnekleme yöntemlerine ilişkin dağılım nasıldır?
9. Yüksek lisans tezlerinde çalışmaya dâhil edilen grup unvana göre (öğrenci, öğretmen, diğer) nasıl bir dağılım göstermektedir?

10. Yüksek lisans tezlerinde sunulan geçerlik ve güvenirlik yöntemleri nasıl bir dağılım göstermektedir?
11. Yüksek lisans tezleri kullanılan veri toplama aracına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
12. Yüksek lisans tezlerinde veri analizinde kullanılan programlara ilişkin dağılım nasıldır?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu araştırmada eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında tamamlanmış yüksek lisans tezlerinin incelenerek alandaki eğilimin tematik ve metodolojik olarak ortaya koyulmasını amaçlandığından araştırma betimsel bir çalışmadır. Alanda yapılan çalışmaların içeriğine, niteliğine ve eğilimlerine ilişkin genel bir bakış açısı sağlaması bakımından çalışmalar derinlemesine incelenmiş ve analiz edilmiştir. Seçilmiş bir alana yönelik yapılan derinlemesine çalışmalar araştırmacılara ilgili alanı tanımada yardımcı olacağı gibi alana ilişkin genel bir bakış açısı sağlayacağı da söylenebilir (Kurtoğlu ve Seferoğlu, 2013).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini eğitimde ölçme ve değerlendirme anabilim dalında tamamlanmış olan yüksek lisans tezlerinin tamamı oluşturmaktadır. Örneklemenin belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden önceden belirlenmiş bir takım ölçütleri karşılayan durumların çalışılmasına imkân veren ölçüt örnekleme (Yıldırım ve Şimşek, 2013) kullanılmıştır. Araştırmada tezlerin YÖK Ulusal Tez Merkezinde erişime açık olarak yayınlanması ölçüt olarak belirlenmiştir. Öncelikle veri tabanından arama, "alan adına" göre yapılmış. Bu durumda sekiz adet teze ulaşılmıştır. Bu nedenle arama ölçütü "danışman" olarak belirlenerek tekrar tarama yapılmıştır. Ölçme değerlendirme alanındaki bütün tez danışmanlarının çalışmalarına ulaşma hedefiyle 26 tez danışmanının toplam 166 yüksek lisans tezine ulaşılmıştır. Tezler bilgisayara indirilip danışman sırası ve tez sırasına koyulmuş ve bu tezlerin tamamı araştırma kapsamında incelenmiştir. Araştırma kapsamında incelenen yüksek lisans tezleri Ek 1'de üniversiteler bazında sunulmuştur.

Veri Elde Edilmesi ve Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmanın verileri doküman incelemesi yöntemi ile elde edilmiştir. Doküman incelemesi araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Dokümanlar nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli, bilgi kaynaklarıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen tez inceleme formu kullanılmıştır. Formun geliştirilmesi için öncelikle alan yazında farklı disiplinlerde hazırlanmış çalışmaları değerlendirmek amacıyla hazırlanmış formlar (Tavşancıl vd., 2010; Karadağ, 2009; İlhan, 2011; Yücedağ, 2010) incelenmiş ve tezlerin inceleneceği ölçütler maddeler halinde yazılmıştır. Belirlenen ölçütler doğrultusunda taslak bir form oluşturulmuştur. Oluşturulan taslak form eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında doktorasını tamamlamış beş uzmana e-posta yoluyla gönderilmiştir. Uzmanlar ölçütlerin belirli bir sınıflandırmayı esas alınarak yapılmasını, kavramlarda terminolojik birlikteliğin sağlanmasını ve gözden kaçan eksik alt boyutlara ilişkin önerilerde bulunmuşlardır. Uzmanlardan gelen geri bildirimler doğrultusunda tez inceleme ölçütleri ve ölçütlerin belirlenmesinde temel alınacak sınıflandırmalara karar verilmiştir. Bu doğrultuda formdaki bölümlere dair sınıflamalar aşağıda belirtilmiştir.

Tezlerdeki araştırma yaklaşımları öncelikle nitel yaklaşım ve nicel yaklaşım olarak ikiye ayrılmıştır. Nitel araştırma yaklaşımları Yıldırım ve Şimşek'e (2013) göre kültür analizi, olgu bilim, kuram oluşturma, durum çalışması ve eylem araştırması olarak sınıflanmıştır. Nicel yaklaşımlar ise Karasar (2009) sınıflamasına göre tarama modeli ve deneme modeli olarak ikiye ayrılmış, tarama modelleri genel tarama modelleri ve örnek olay tarama modelleri olarak; deneme modelleri ise deneme öncesi modeller, gerçek deneme modelleri ve yarı deneme modelleri olarak gruplandırılmıştır.

Tez örnekleme yöntemleri Büyüköztürk vd. (2012) sınıflaması temel alınarak incelenmiştir. Bu sınıflamaya göre örnekleme yöntemleri olasılık temelli örnekleme yöntemleri ve amaçlı örnekleme

yöntemleri olarak ikiye ayrılmıştır. Olasılık temelli örnekleme yöntemleri seçkisiz örnekleme, tabakalı örnekleme, sistematik örnekleme, küme örnekleme olarak dörde ayrılır. Amaçlı örnekleme yöntemleri ise aşırı ve aykırı durum örnekleme, maksimum çeşitlilik örnekleme, benzeşik örnekleme, tipik durum örnekleme, kritik durum örnekleme, kartopu veya zincir örnekleme, ölçüt örnekleme, doğrulayıcı ve yanıltıcı örnekleme, kolay ulaşılabilir durum örnekleme olarak belirlenmiştir.

Araştırmaların geçerlik ve güvenilirlik kanıtı boyutunda nitel araştırmaların geçerliği ve güvenilirliğinde Yıldırım ve Şimşek(2013) tarafından yapılan sınıflandırma temel alınmıştır. Bu sınıflamaya göre nitel araştırmalarda geçerlik; iç geçerlik ve dış geçerlik olarak ikiye ayrılmıştır. Nitel araştırmalarda güvenilirlik ise zamana bağlı güvenilirlik ve gözleme bağlı güvenilirlik olarak ikiye ayrılmıştır. Nicel araştırmaların geçerliği ve güvenilirliği ise Büyüköztürk vd. (2012) sınıflamasına göre incelenmiştir. Bu sınıflamaya göre nicel araştırmalarda güvenilirlik öncelikle tek uygulamaya dayalı yöntemler ve iki uygulamaya dayalı yöntemler olarak ikiye ayrılmıştır. Tek uygulamaya dayalı yöntemler KR-20 ve KR-21, Cronbach Alfa, Hoyt'un varyans analizi ve testi yarılama değildir. İki uygulamaya dayalı yöntemler ise eşdeğer (alternatif, paralel) formlar yöntemi ve test tekrar test yöntemidir. Nicel araştırmalarda geçerlik ise yapı geçerliği, kapsam geçerliği, ölçüte göre geçerlik ve görünüş geçerliği olarak gruplanmıştır.

Araştırmalarda kullanılan veri toplama tekniği/aracı nitel araştırmalar için Yıldırım ve Şimşek (2013) sınıflamasına göre; görüşme, odak grup görüşmesi, gözlem ve doküman incelemesi olarak sınıflanmıştır. Nicel araştırmalarda veri toplama aracı/tekniki anket, ölçek, başarı testleri ve envanter olarak araştırmacı tarafından ölçme değerlendirme uzmanı görüşüyle gruplanmıştır.

Araştırmalarda kullanılan veri analiz yöntemleri öncelikle nitel veri analiz yöntemleri ve nicel veri analiz yöntemleri olarak ikiye ayrılmıştır. Nitel veri analiz yöntemleri Yıldırım ve Şimşek'e (2013) göre betimsel analiz ve içerik analizi olarak iki başlıkta incelenmiştir. Nicel veri analiz yöntemleri ise üç grupta incelenirken parametrik ve parametrik olmayan istatistikler Büyüköztürk vd. (2012) sınıflamasına göre çok değişkenli istatistikler ise Özdamar (1999) sınıflamasına göre incelenmiştir. Parametrik yöntemler; ortalama puanların karşılaştırılması, korelasyon, regresyon ve kovaryans analizi olarak gruplanmıştır. Parametrik olmayan istatistikler tekörnek testleri ve iki örnek testleri olarak gruplanmıştır. Çok değişkenli istatistikler ise çok değişkenli ANOVA (Analysis of Variance), çok değişkenli ANCOVA (Analysis of Covariance), açıklayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi, lojistik regresyon, diskriminant analizi ve kümeleme analizi olarak listelenmiştir.

Formda veri analizinde kullanılan istatistik programlarına da yer verilmiştir. İncelenen tezlerde veri analizi için kullanılmış olan istatistik programlarının kaydedilmesi amaçlanmıştır. Formda son olarak kullanılan verinin kaynağına dair bilgi toplanması amacıyla araştırmacı tarafından toplanan veri, geniş ölçekli sınav verisi ve simülasyon veri şeklinde gruplanan bölüm oluşturulmuştur.

Bu sınıflamalarla oluşturulan formdaki her bir inceleme boyutu Microsoft Excel programında bir çizelgeye dönüştürülmüştür. Öncelikle tezlere ilişkin demografik bilgiler (tez adı, yayın yılı, üniversite, yazar adı, danışman unvanı); tematik bilgiler (konu alanı, anahtar kelimeler); metodolojik bilgiler (tezin araştırma yaklaşımı, tez örnekleme yöntemi/ çalışma grubu, tez örneklem türü, tezdeki geçerlik kanıtı, tezin güvenilirlik kanıtı, tezde kullanılan veri toplama aracı/araçları, veri analiz yöntemi/yöntemleri, kullanılan istatistik programı ve tezdeki verilerin kaynağı) her satırda bir teze ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Belirlenen bir ölçüte göre (örneğin bir yazara ya da bir üniversiteye ilişkin tezlere ulaşmak) arama yapabilmek için Excel programının makrolarından faydalanılmıştır. Oluşturulan çizelge ile çalışma, verilerin kaydedilmesine hazır hale getirilmiştir.

Araştırma kapsamındaki 166 tez belirlenen bu ölçütlere göre incelenerek her bir veri ilgili sütuna kaydedilmiştir. Ulaşılan tez sayısı olan 166 sayısının doğruluğunu test etmek ve her tezin incelendiğinden ve doğru yere kaydedildiğinden emin olmak amacıyla da öncelikle tez danışmanı isimleriyle klasörler oluşturulmuş ve bu klasörler, 26 tez danışmanı olduğundan, alfabetik sırada 1'den 26'ya kadar numaralandırılmıştır. Daha sonra her bir danışmana ait erişimli tüm tezler, tez danışmanın kendi adındaki klasöre kaydedilmiş ve tezler önce danışman numarası sonra sıra numarası olacak şekilde numaralandırılmıştır. Böylece her tez için iki bölümlü bir numara oluşturulmuştur.

İndirilen tez sayısı ile incelenen tez sayısındaki tutarlılığı test etmek için bir yöntem daha uygulanmıştır: Bu yöntemde de öncelikle indirilen toplam tez sayısı 166 olarak bulunmuştur. Sonrasında her bir tez danışmanı için YÖK Ulusal Tez Merkezinden tekrar kontrol yapılmıştır. Önce ilgili tez danışmanı adına yayınlanmış tüm tezlerin sayısı belirlenmiş, sonra ilgili danışmanın erişime açık olmayan tez sayısı belirlenmiş ve erişime açık olmayan tez sayısı toplam sayıdan çıkarılmış, böylece danışmanın erişime açık yayınlanmış tez sayısına ulaşılmıştır. Bu sayı ilgili tez danışmanı adındaki indirilmiş tez sayısı ile tutarlıysa sonraki danışman için aynı kontrole geçilmiştir. Son olarak da her bir danışmanın klasöründeki tezlerin sayısı toplanmış ve toplam 166 sayısına erişildiğinden tez sayıları ile ilgili güvenilirliğin sağlandığından emin olunmuştur.

Verilerin Analizi

Nitel araştırmalarda veri analizi toplanan verilerin betimlenmesi, anlamlı ilişkilerin ortaya çıkarılması ve yorumlanması anlamına gelmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Dolayısıyla araştırmacı, verileri teker teker okuyarak kodlar ve kategorize eder. Bu elde ettiği kodlara ve kategorilere dayalı olarak araştırma sonuçlarını ortaya koyar (Merriam, 1998, ss.58). Bu nedenle verilerin analizinde içerik analizi türlerinden kategorisel analiz ve frekans analizi teknikleri kullanılmıştır. İçerik analizi, sözel, yazılı ve diğer materyallerin içerdiği mesajı, anlam ve/veya dilbilgisi açısından nesnel ve sistematik olarak sınıflandırma, sayılara dönüştürme ve çıkarımda bulunmadır (Tavşancıl ve Aslan, 2001, ss. 22). Frekans analizi en basit tanımıyla kayıt birimlerinin her birinden kaç tane olduğunu nicel olarak belirtmektir. Sayılabilecek yapıda olan birimler frekans olarak ifade edilir. Frekans ilgili birimin yoğunluğunu ve önemini, bütün içerisindeki nicel olarak yerini anlamayı sağlar. Frekans analizi sıklık belirttiğinden ve sıralama yapılabildiğinden öğeleri sınıflama imkânı tanımaktadır.

Kategorisel analiz ise belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesi ve ardından ise bu birimlerin önceden saptanmış ölçütlere göre kategoriler halinde gruplandırılması anlamına gelmektedir (Tavşancıl ve Aslan, 2001, ss.90). Kategorisel analiz süreci: (i) verilerin kodlanması, (ii) temaların [kategorilerin] oluşturulması, (iii) temaların, metodolojinin ve istatistikî çözümleme tekniklerinin düzenlenmesi ve (vi) bulguların tanımlanması ve yorumlanması aşamalarını içermektedir (Corbin ve Strauss, 2007'den Akt. Karadağ, 2009a).

Araştırmada öncelikle tezler belirlenen ölçütler bakımından detaylıca incelenmiş ve her bir ölçüte ait veri tez inceleme formuna kaydedilmiştir. Bu aşamada ortaya çıkan yeni kavramların da “diğer” başlığıyla çalışmaya dâhil edilmesine özen gösterilmiştir. Verilerin kodlanması aşaması tamamlandıktan sonra veriler frekans analizine hazır hale getirilmiştir.

BULGULAR

Bulgular kısmında öncelikle tezlere ilişkin betimsel istatistiklere yer verilmiştir. Tezlerin yayınlandıkları yıllara ve erişime açık veya kapalı olma durumlarına göre dağılımı Tablo 1'de, tamamlandığı üniversitelere göre dağılımı ise Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Erişime Açık Tez Sayısı	Erişime Kapalı Tez Sayısı	Toplam
1989	1	0	1
1990	0	3	3
1993	0	1	1
1995	0	1	1
1996	1	0	1
1997	0	3	3
1998	2	2	4
1999	0	4	4
2000	0	2	2
2001	0	5	5
2002	2	15	17
2003	0	6	6
2004	1	8	9
2005	2	7	9
2006	15	2	17
2007	6	7	13
2008	8	4	12
2009	22	3	25
2010	23	1	24
2011	24	0	24
2012	28	1	29
2013	15	3	18
2014	9	3	12
2015	7	7	14
Toplam	166	88	254

Tablo 1 incelendiğinde en fazla yüksek lisans tezinin 2009-2012 yılları arasında yapıldığı görülmektedir. İlk tez yayınlanma yılı olan 1989 yılından 2012'ye kadar tez sayısında göreceli bir artış olmasıyla birlikte 2012 yılından sonra yayınlanan tezlerde önemli bir azalma olduğu söylenebilir. Yüksek lisans tezlerinin tamamlandığı üniversitelere göre dağılımı Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	f	%
Hacettepe üniversitesi	70	42.17
Ankara Üniversitesi	51	30.72
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	26	15.66
Mersin Üniversitesi	16	9.64
Gazi Üniversitesi	3	1.81
Toplam	166	100

Tablo 2 incelendiğinde en fazla tezin Hacettepe Üniversitesinde tamamlandığı, bunu sırasıyla Ankara Üniversitesi ve Abant İzzet Baysal Üniversitesinin izlediği görülmektedir. En az tez sayısı ise Gazi Üniversitesi'ndedir.

Yüksek lisans tezlerinin tematik dağılımına ilişkin bulgular "konu alanı" ve "anahtar kelimeler" olmak üzere iki başlık altında incelenmiştir. Elde edilen bulgular konuların ve anahtar kelimelerin çalışılma sıklığını göstermek amacıyla frekans ve yüzde değerleri olarak verilmiştir.

Tezlerin Konu Alanına İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında incelenen yüksek lisans tezlerinin yıllar bazında konu alanı göre dağılımı Tablo 3'te gösterilmektedir. Erişime açık ilk tezin 1989 yılında yapıldığı görülmektedir. 1989-1996 yılları arasında tamamlanmış olan yüksek lisans tezleri erişime kapalı olmasından dolayı incelenememiştir. Dolayısıyla Tablo 3'te yer alan tezler ağırlıklı olarak 2000 yılından sonra tamamlanan tezlerdir.

Tablo 3. Tezlerin Konu Alanına Göre Dağılımı

Konu Alanı	1989	1996	1998	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Toplam	
Geniş Ölçekli Testlerde Başarıyı Etkileyen Etmenlerin Belirlenmesi						2		2	5	6	8	5			3		31	
Tamamlayıcı (Alternatif-Yeni) Ölçme Araç/Yöntem/Teknikleri					2	2	2	2	2	5	2	1					18	
Yordama Geçerliliği			1	1		3				1	2	2			1	1	12	
Standart Belirleme Yöntemleri						1			2			2	2	1	1	1	8	
Puanlayıcı Güvenirliği									1	2		2	1	1			7	
Likert Tipi Tutum Ölçeği				1				1			1			1	1	1	7	
Geliştirme Teknikleri					1						1			1	1	1	7	
Ölçme Araçlarının Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi		1								1		1		3			6	
Ölçme Aracı Geliştirme							1		1			1	2	1			6	
Test Eşitleme											1		1	1	2		5	
Yanlılık									1		1	1	1		1		5	
Genellenebilirlik Kuramı										1		2	1	1			5	
Geleneksel ile Tamamlayıcı (Alternatif-Yeni) Ölçme Araç/Yöntem/Tekniklerinin Karşılaştırılması									1	2	1			1			5	
Yapı Geçerliliği							1	1			1	1	1				5	
Öğretmenlerin Ölçme ve Değerlendirme Yeterlikleri			1						1		2	1					5	
Çoktan Seçmeli Testlerde Yanıtlama Davranışı							1				1	1		1			4	
Güvenirlik Kestirim Yöntemlerinin Karşılaştırılması				1				1		1				1			4	
Ağırlıklandırma							1						1				2	
Ölçme ve Değerlendirme Araçlarına/Uygulamalarına İlişkin Görüşler										1			1				2	
Kapsam Geçerliliği	1													1			2	
Sınıflama Geçerliği													2				2	
Ölçek Uyarlama											1		1				2	
Kayıp Veri Yöntemi															2		2	
Çoktan Seçmeli Testlerde Madde Sıralama Etkisi								1							1		2	
Uygunluk Geçerliği										1							1	
Şans Başarısı													1				1	
Program Değerlendirme										1							1	
Uç Değerlerle Baş etme Yöntemleri											1						1	
Çoklu Özellik Çoklu Yöntem Analizi													1				1	
Sınav Türü Tercihi												1					1	
Diğer							2	1		2	2	1	2	2		1	13	
Toplam		1	1	2	2	1	2	15	6	8	22	23	24	27	15	9	7	166

Tablo 3 incelendiğinde ölçme ve değerlendirme alanında yapılmış yüksek lisans tezlerinin 29 konu başlığı altında toplandığı görülmektedir. Konu alanları tespit edilirken mümkün olduğunca alt başlıklara yer vermeye özen gösterilmiştir. Konu alanlarının detaylı görülebilmesi açısından alt konu alanlarında herhangi bir birleştirmeye gidilmemiştir. Örneğin geçerlik türlerinin her biri (yordama, yapı, kapsam, sınıflama, uygunluk vb.) ayrı bir başlık olarak sunulmuş, bunlar geçerlik

başlığı altında birleştirilmemiştir. Yüksek lisans tezlerinin yaklaşık %18'inde "geniş ölçekli testlerde başarıyı etkileyen değişkenlerin belirlenmesi" üzerine çalışıldığı görülmektedir. Geniş ölçekli testler içinde uluslararası ölçekte uygulanan PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) üzerine yapılan çalışmaların çokluğu dikkat çekmektedir. Diğer uluslararası testlerden TIMMS (Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması) ve PIRLS (Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Projesi) üzerine yapılan çalışmaların oldukça az olduğu görülmüştür. Geniş ölçekli ulusal sınavlar içinde SBS' nin yüksek lisans tezlerinde en çok konu edilen testlerden biri olduğu söylenebilir.

En yüksek frekansa sahip ikinci konu alanının "tamamlayıcı (alternatif-yeni) ölçme araç/yöntem/teknikleri"nin (% 10.84) olduğu Tablo 3'te görülmektedir. Bu konuda yapılan çalışmaların 2005 yılında eğitim öğretim programlarında yapılan değişikliklerle paralel olarak ilgili program değişikliğini takip eden yıllarda sıklıkla çalışıldığı görülmektedir. Bu konu alanını sırasıyla "yordama geçerliği" (% 7.23), "standart belirleme yöntemleri" (% 4.82) ve "puanlayıcı güvenilirliği" (% 4.22) çalışmaları izlemektedir.

Tezlerin Anahtar Kelimelerine İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında incelenen tezlerde belirtilen anahtar kelimelerde eğilimlerin ne yönde olduğunu belirlemek, en çok çalışılan konularla ilgili fikir sahibi olmak amacıyla çalışmaya bu boyut eklenmiştir. Araştırmanın genelinde izlenen yol burada da takip edilmiş öncelikle veriler (bu bölüm için anahtar kelimeler) hazırlanan Excel belgesindeki ilgili sütuna her anahtar kelime bir satıra yazılacak şekilde kaydedilmiştir. Anahtar kelimeleri ayrı satırlara yazmak bu yazım şeklinin her bir anahtar kelimeyi bağımsız değerlendirme imkânı sağlaması nedeninden tercih edilmiştir. Sonrasında kayıtlı bulunan anahtar kelimeler üzerinden frekans ve yüzde değerleri hesaplanmış ve Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Tezlerin Anahtar Kelimelere Göre Dağılımı

Tema	Alt Tema	f	%
Tamamlayıcı /Alternatif /Yeni/ Ölçme araç/Yöntem /Teknikleri	Dereceli Puanlama Anahtarı	15	35.71
	Performans değerlendirme	9	21.43
	Kavram haritası	5	11.90
	Yapılandırılmış grid	5	11.90
	Öz değerlendirme	4	9.52
	Akran değerlendirme	2	4.76
	Tamamlayıcı ölçme değerlendirme teknikleri	2	4.76
İstatistiksel Teknikler	YEM	6	15.79
	Çoklu regresyon	6	15.79
	AFA+ (Faktör Analizi)	6	15.79
	DFA+ (çok gruplu DFA)	5	13.16
	Lojistik regresyon	4	10.52
	Korelasyon	3	7.89
	Kümeleme Analizi	2	5.26
	ANOVA	2	5.26
	Diskriminant Analizi	2	5.26
	HLM	2	5.26
Değişkenler	Tutum	9	24.32
	Problem çözme	6	16.21
	Cinsiyet	5	13.51
	Öğrenme stili	3	8.10
	Öz yeterlik	2	5.41
	Sosyoekonomik durum	2	5.41
	Öğretmen adayları	2	5.41
	Öğretmen özellikleri	2	5.41
	Yükseköğretim	2	5.41
	Öğretmen görüşleri	2	5.41
	Alt test	2	5.41

Uluslararası Geniş Ölçekli Sınav PISA 15 46.88

Geniş Ölçekli Sınavlar	Ulusal Geniş Ölçekli Sınav	TIMMS	11	34.38	11.55
		SBS	4	12.5	
		OKS	2	6.25	
Güvenirlilik	Genellenebilirlik kuramı		8	27.59	10.46
	Güvenirlilik		5	17.24	
	Puanlayıcı güvenirliliği		5	17.24	
	Madde Sıralaması		3	10.34	
	Puanlayıcı anahtarı		2	6.9	
	Puanlayıcı sırası		2	6.9	
	Şans başarısı		2	6.9	
	Geçerlik ve güvenirlilik		2	6.9	
Standart Belirleme Yöntemleri	Kesme puan		10	35.71	10.10
	Angoff yöntemi		6	21.43	
	Nedelsky yöntemi		5	17.86	
	Standart Belirleme yöntemleri		3	10.71	
	Yes/No yöntemi		2	7.14	
	Standart belirleme		2	7.14	
Başarı	Matematik Başarısı		10	41.67	9.38
	Öğrenci başarısı		6	25	
	Fen Bilimleri başarısı		4	16.67	
	Akademik başarı puanları		4	16.67	
	PISA Fen okuryazarlığı		2	8.33	
Test Eşitleme	Test Eşitleme		6	37.5	5.77
	Doğrusal eşitleme		4	25	
	Eşit yüzdelikli eşitleme		4	25	
	Tek grup deseni		2	12.5	
Yanlılık	DMF		5	41.67	4.33
	Ölçme değişmezliği		3	25	
	MantelHeanszel		2	16.67	
	Poly-sıbttest		2	16.67	
Ölçme aracı geliştirme	Likert Tipi Ölçek		3	33.33	3.24
	Ölçek Geliştirme		3	33.33	
	Test istatistiği		3	33.33	
Geçerlik	Geçerlik		3	37.5	2.88
	Yordama		3	37.5	
	Sınıflama		2	25	

Tablo 4 incelendiğinde 11 tema ve bu temalar altında 64 alt tema olmak üzere toplam 277 anahtar kelimenin olduğu görülmektedir. Bu anahtar kelimelerde en yüksek frekansa sahip kategorinin “Tamamlayıcı (alternatif-yeni) ölçme araç/yöntem/teknikleri” olduğu görülmektedir. Tezlerde kullanılan istatistiksel tekniklerin anahtar kelimeler olarak kullanılma sıklığının oldukça yüksek olduğu da görülmektedir. Ayrıca Türkiye’de uluslararası geniş ölçekli uygulanan PISA ile ulusal ölçekte uygulanan SBS’inde yüksek frekansa sahip anahtar kelimelerden biri olduğu görülmektedir.

Tezlerin Yöntemine İlişkin Bulgular

Yönteme ilişkin bulgular araştırma yaklaşımı, örnekleme yöntemi, örneklem türü, örneklemin elde edildiği grup, araştırmanın geçerlilik güvenirlilik kanıtı, araştırmalarda kullanılan veri toplama aracı, veri analizinde kullanılan istatistik programları ve verilerin elde edilme şekline ilişkin bulgular başlıklar halinde verilmiştir. Tezlerde kullanılan araştırma yaklaşımları çalışmayı bir bütün olarak kavramamızda çok önemli olduğundan tezlerde kullanılan araştırma yaklaşımlarını detaylıca inceleme gereksinimi duyulmuştur. Araştırma kapsamında incelenen 166 tezden sadece 6 tanesi nitel çalışma modelinde iken 160 çalışma nicel çalışma modeline uygun yapılmıştır. Nicel çalışmalar içerisinde en fazla kullanılan yaklaşımlar Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Tezlerin Araştırma Yaklaşımına Göre Dağılımı

Araştırma Modeli	f	%
Tarama Modeli	113	68.07
Betimsel Tarama Modeli	43	25.90
İlişkisel Tarama Modeli	70	42.16
Temel araştırma	24	14.46
Deneme modeli	9	5.42
Kuramsal araştırma	7	4.22
Nitel araştırma	6	3.61
Karma yöntem	4	2.41
Belirtilmemiş	3	1.81
Etki araştırması	1	0.60
Simülasyon çalışması	1	0.60

Tablo 5 incelendiğinde eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yayınlanmış tezlerin %52,4'ü tarama modelinde (n=87) olduğu görülmektedir. Bunlardan %25,9' u betimsel tarama modelinde iken (n=43); %26,5'i ilişkisel tarama modelindedir (n=44). Ayrıca bu alanda yapılmış tezlerde temel araştırma modelindeki çalışmalar, %14,4' lük bir yere sahiptir (n=24). Korelasyonel araştırmaların da önemli yere sahip olduğu görülmüştür. Bazı araştırmalarda birden fazla yaklaşım kullanıldığından yaklaşım sayısı toplamı incelenen tez sayısından fazladır. Araştırmanın bu bölümünde öncelikle çalışmanın evren-örneklem ilişkisi üzerine mi kurulduğu yoksa araştırmanın çalışma grubu üzerinden mi yürütüldüğü incelenmiştir. Bu bulgular Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Tezlerde Çalışmaya Dahil Edilen Grubun Belirlenme Şekline Göre Dağılım

	f	%
Evren-örneklem ilişkisiyle	81	48.80
Çalışma grubu üzerinden	106	63.86

Tablo 6 incelendiğinde 106 tezin çalışma grubu üzerinden 81 tezin ise örnekleme yöntemi kullanılarak yapılandırıldığı görülmektedir. Çalışma gurubu üzerinde yapılan araştırmalarda da örnekleme yöntemi kullanılabileceğinden bazı çalışmalar her iki gruba da dâhil olmuştur. Tezlerin kullanılan örneklem yöntemine göre dağılımı Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Tezlerde Kullanılan Örneklem Yöntemine İlişkin Dağılım

Örneklem Yöntemi	f	%
Örneklem yöntemi belirtilmemiş	84	50.6
Basit seçkisiz örnekleme	38	22.8
Tabakalı örnekleme	33	19.8
Kolay ulaşılabilir durum örnekleme	18	10.8
Küme örnekleme	4	2.4
Maksimum çeşitlilik örnekleme	3	1.8
Ölçüt örnekleme	3	1.8

Tablo 7 incelendiğinde, 38 çalışmada basit seçkisiz örnekleme, 33 çalışmada tabakalı örnekleme, 18 çalışmada kolay ulaşılabilir durum örnekleme, dört çalışmada küme örnekleme, üç çalışmada maksimum çeşitlilik örnekleme, üç çalışmada ölçüt örnekleme kullanıldığı görülmektedir. İncelenen tezler içerisinde diğer örnekleme yöntemlerine yer verilmemiştir. Tablodaki veri sayısı toplamının incelenen tez sayısından fazla olmasının nedeni bazı tezlerde birden fazla örnekleme yönteminin bir arada kullanılmış olmasıdır. Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yayınlanmış tezlerde en fazla kullanılan örneklem türlerini öğretmen, öğrenci ve diğer kişiler olarak grupladığımızda Tablo 8'de belirtilen dağılım ortaya çıkmaktadır.

Tablo 8. Tezlerde Çalışmaya Dâhil Edilen Grubun Unvanına Göre Dağılımı

Örneklem Türü	f	%
Öğrenci	134	80.72
Öğretmen	24	14.46
Diğer	8	4.82

Tablo 8 incelendiğinde tezlerdeki en fazla kullanılan örneklem türünün öğrenciler olduğu görülmektedir. Bu nedenle öğrencilerin kademelerine göre dağılımını incelemek de bir gereklilik olarak görülmüştür. Bu doğrultuda öğrenciler ilkokul, ortaokul, lise öğrencisi; lisans ve lisansüstü öğrenci olarak üç grupta incelenmiş olup bulgular Tablo 9 'da sunulmuştur.

Tablo 9. Tezlerde Çalışmaya Dâhil Edilen Öğrenci Grubunun Kademelere Göre Dağılımı

Öğrenci kademesi	f	%
İlkokul+ortaokul+lise öğrencisi	131	78.92
Lisans öğrencisi	31	18.67
Lisansüstü öğrenci	4	2.41

Tablo 9 incelendiğinde %78,92'sinin ilkokul+ortaokul+lise öğrencisi (n=131) olduğu görülmektedir. Bu öğrenim kademesini %18,67 yüzdesiyle lisans öğrencisi (n=31) ve %2,41 lisansüstü öğrenci (n=4) izlemektedir.

Tezlerdeki Geçerlik ve Güvenirlik Kanıtlarına İlişkin Bulgular

Araştırmalarda sunulan geçerlik ve güvenirlik kanıtları elde edilen bulguların sağlamlık, inandırıcılık derecesini belirlediğinden araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik kanıtlarına yer vermek çok önemlidir. Geçerlik kanıtlarına ilişkin bulgular Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. Tezlerde Sunulan Geçerlik Yöntemine İlişkin Dağılım

Geçerlik Yöntemi	f	%
Belirtilmemiş	56	33.73
Diğer(uzman görüşü)	46	27.71
Yapı geçerliği	36	21.69
Kapsam Geçerliği	35	21.1
Görünüş Geçerliği	25	15.06
Ölçüte Göre Geçerlik	19	11.45

Tablo 10 incelendiğinde eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılmış yüksek lisans tezlerinde geçerlik kanıtı olarak sunulan yöntemlere baktığımızda en fazla kapsam ve yapı geçerliğinin belirtildiği görülmektedir. Bazı çalışmalarda geçerlik kanıtı olarak iki ya da daha fazla yöntem bir arada kullanıldığından tablodaki rakamlar toplamı incelenen tez sayısından fazladır. Birçok araştırmacı çalışmasının geçerliğini sağlamak amacıyla uzman görüşüne başvurmuştur. Kapsam geçerliği ve yapı geçerliği de en çok kullanılan geçerlik türleridir. Tezlerdeki güvenirlik kanıtlarına ilişkin bulgular Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Tezlerde Sunulan Güvenirlik Yöntemine İlişkin Dağılım

Güvenirlik Yöntemi	f	%
Belirtilmemiş	54	32.53
Cronbach Alfa	53	31.93
KR-20	26	15.66
Test tekrar test yöntemi	19	11.45
Diğer(puanlayıcı güvenirliliği)	11	6.63
Eşdeğer formlar yöntemi	8	4.82
KR-21	3	1.81

Tezlere güvenilirlik kanıtı olarak kullanılan yöntemlere baktığımızda en fazla Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı hesaplamasının güvenilirlik kanıtı olarak ortaya konduğu tespit edilmiştir. Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin 54 tanesinde ise herhangi bir güvenilirlik kanıtı belirtilmemiştir. Geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanmış anket, envanter vb. veri toplama aracı kullanmak çalışmanın güvenilirliği hakkında bizlere bilgi sunmuş olsa da araştırmacıların kendi tez çalışmaları için çalışma yaptığı grup üzerinde güvenilirlik ya da geçerlik çalışması yapmamış olması durumu “güvenirlik kanıtı sunulmamış” olarak nitelendirilmiştir.

Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Araçlarına İlişkin Bulgular

Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan yüksek lisans tezlerinde kullanılan veri toplama araçları nitel araştırmalar için görüşme, odak grup görüşmesi, gözlem ve doküman incelemesiyle nicel araştırmalar için anket, ölçek, envanter ve başarı testleridir. Tezlerde kullanılan veri toplama araçlarına ilişkin bulgular Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Aracına İlişkin Dağılım

Veri Toplama Aracı	f	%
Ölçek	58	34.94
Anket	45	27.11
Başarı Testleri	43	25.90
Diğer(Form)	42	25.30
Görüşme	14	8.43
Envanter	9	5.42
Gözlem	3	1.81
Odak Grup Görüşmesi	2	1.20
Doküman İncelmesi	1	0.60

Tablo 12 incelendiğinde veri toplama aracı olarak en fazla ölçek kullanıldığı, sonrasında anket, başarı testleri ve diğer bir araç olarak formların kullanıldığı görülmüştür. Bazı çalışmalarda birden fazla araç bir arada kullanılmıştır ve kişisel bilgi formu yukarıda belirtilen veri toplama araçlarına ek olarak önemli sayıda tezde kullanılmıştır.

Tezlerde Kullanılan Veri Analiz Yöntemlerine İlişkin Bulgular

Tezlerdeki verilerin analizine ilişkin birçok yöntem bulunmakla birlikte bu yöntemler temelde nitel veri analiz yöntemleri ve nicel veri analiz yöntemleri olarak ayrılmaktadır. Tezlerde veri analiz yöntemine ilişkin bulgular frekans ve yüzde değerleri olarak Tablo 13’te sunulmuştur.

Tablo 13. Tezlerde Kullanılan Veri Analiz Yöntemlerine İlişkin Dağılım

Veri Analiz Yöntemi	f	%
Betimsel istatistikler	79	47.60
Korelasyon	77	46.39
Açımlayıcı Faktör Analizi	39	23.50
Regresyon	37	22.29
ANOVA	33	19.88
Doğrulamalı Faktör Analizi	26	15.66
İlişkili ölçümler T-Testi	25	15.06
İlişkisiz ölçümler T-testi	19	11.45
İçerik analizi	9	5.42
Betimsel Analiz	3	1.80
Kümeleme Analizi	3	1.80
ANCOVA	3	1.80

Tablo 13 incelendiğinde veri analiz yöntemleri içerisinde betimsel istatistiklerin önemli yer tuttuğu görülmektedir. Çalışmaların yaklaşık olarak yarısında (%47.60) betimsel istatistikler kullanılmıştır. Korelasyon (% 46.39) da en fazla kullanılan veri analiz yöntemlerindendir. Ayrıca

yapılan yüksek lisans tezlerinde açımlayıcı (% 23.60) ve doğrulayıcı (% 15.66) faktör analizlerine de önemli oranda yer verildiği görülmektedir.

Tezdeki Verilerin Analizinde Kullanılan İstatistik Programlarına İlişkin Bulgular

Tezlerde veri analizinde kullanılan istatistik programına ilişkin bulgular frekans ve yüzde değerleri olarak Tablo 14'de sunulmuştur.

Tablo 14. Tezlerde Veri Analizinde Kullanılan Programlara İlişkin Dağılım

Program Adı	f	%
SPSS	103	62.05
Microsoft Excel	37	22.29
Belirtilmemiştir	32	19.28
Lisrel	17	10.24
Iteman	9	5.42
Statistica	7	4.22
Matlab	2	1.20
HLM	2	1.20
Edu	2	1.20
Wingen	2	1.20
Ezdiff	2	1.20
Edu	2	1.20
MetaWin	1	0.60
Microsoft Word	1	0.60
OxEdit	1	0.60
Mplus	1	0.60
SAS	1	0.60
R programı	1	0.60
Medcalc	1	0.60
SYSTAT	1	0.60
SPlus	1	0.60
PARSCALE	1	0.60
IRTEQ	1	0.60
Belirtilmemiştir	32	19.28

Tablo 14 incelendiğinde yüksek lisans tezlerinde veri analizinde en fazla kullanılan programın SPSS olduğu görülmektedir. Ayrıca Microsoft Excel programının kullanımı da önemli yer tutmakla birlikte çeşitli programlar veri analizinde kullanılmıştır. LISREL, ITEMAN, STATISTICA programları diğerlerinden daha fazla kullanılmıştır. Bazı çalışmalarda ise veri analizinde kullanılan program belirtilmemiştir. Ancak program belirtilmeyen bu çalışmalarda yapılan analizlere bakıldığında çoğunlukla yine SPSS programının kullanılmış olduğu düşünülmektedir.

Tezlerdeki Verilerin Kaynağına İlişkin Bulgular

Yüksek lisans tezleri verilerin kaynağı bakımından incelendiğinde öncelikle verilerin araştırmacı tarafından toplandığı ya da geniş ölçekli test verilerinin kullanıldığı çalışmaların yoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Verilerin araştırmacı tarafından toplandığı çalışmalarda araştırmacı, amacı doğrultusunda seçtiği veri toplama aracı ya da araçları ile verileri kendisi toplamaktadır. Geniş ölçekli sınavlar ise bu çalışmada ulusal geniş ölçekli sınavlar ve uluslararası geniş ölçekli sınavlar olarak iki grupta ele alınmıştır.

Uluslararası geniş ölçekli sınavlar; Eğitimde Başarı Değerlendirmesi Uluslararası Kurumu (IEA) tarafından uygulanan TIMMS ve PIRLS sınavları ile Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü(OECD) tarafından uygulanan PISA sınavlarıdır. Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan yüksek lisans tezlerinde bu sınavların sonuçlarına dönük önemli sayıda çalışma yapılmıştır. Sınavlarda bulunan alt testler, alt testler bakımından öğrenci başarılarını etkileyen faktörler, öğrencilerin sınav başarılarının yıllara göre karşılaştırılması, sınavlarda öğrenci başarılarını

yordayan değişkenlerin incelenmesi, geniş ölçekli sınav soru tiplerine göre öğrenci başarılarının incelenmesi çalışmaları bu sınav verileri üzerinden yapılmıştır.

Ulusal Geniş Ölçekli Sınavlar ise Türkiye’de ÖSYM(Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) ve MEB(Milli Eğitim Bakanlığı) tarafından düzenlenen sınavlardır. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme alanında yapılan ve bu çalışmada incelenen yüksek lisans tezlerinde SBS(Seviye Belirleme Sınavı), OKS(Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı), ÖSS(Öğrenci Seçme Sınavı), ÖYS (Öğrenci Yerleştirme Sınavı) sınavları üzerinde çalışmalar yapılmıştır.

Ulusal sınav verileri üzerinden sınav alt testlerine etki eden faktörler, sınav verilerine göre öğrencilerin ders başarıları ile ilişkili faktörler, ulusal sınav alt testine etki eden faktörler, öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ile bir derse ait akademik başarıları arasındaki ilişki, bazı başarı ölçülerinin ulusal sınav başarısını yordama gücü, ulusal sınav test eşitleme çalışmaları vb. konularda çalışmalar yapılmıştır. Yüksek lisans tezlerindeki verinin kaynağı Tablo 15’te frekans ve yüzde değerleri olarak gösterilmiştir.

Tablo 15. Tezlerin Verinin Kaynağına Göre Dağılımı

Verinin kaynağı	f	%
Veriler araştırmacı tarafından toplanmıştır.	106	63.86
Uluslararası geniş ölçekli test	24	14.46
Ulusal geniş ölçekli test	24	14.46
Diğer	8	4.82
Simülasyon veri	4	2.41

Araştırmalarda kullanılan verinin kaynağı açısından diğer veriler olarak kategorize edilen veriler içerisinde, araştırmacı tarafından ilgili okul müdürlüğünden ya da ilgili üniversite öğrenci işlerinden temin edilen sınav verileri, öğrenci demografik bilgileri vb. veriler bulunmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelenmesi başlıklı çalışma kapsamında 166 yüksek lisans tezinin araştırmacı tarafından oluşturulan tez inceleme formuna göre detaylı incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular her bir alt amaç için ayrı ayrı tartışılmıştır.

Tezlerin tez yayın yılına ilişkin bulgular incelendiğinde en fazla 2009,2010,2011ve 2012 yıllarında tez yayınlandığı görülmektedir. 2012 yılından sonra bu alanda yayınlanan tez sayısında önemli bir azalma vardır. 2015 yılındaki tez miktarının az olması başlangıçta henüz erişime açılmamış tezlerin olabileceğini akla getirirse de bulguları incelediğimizde erişime açık olmayan tez sayısının da az olduğu görülmektedir. 2013 ve 2014 yıllarına ait toplam tez sayısının da az olması “alanda yapılan tez sayısı son yıllarda azalmıştır” yorumunu gerektirmektedir. İlgili alan yazın incelendiğinde araştırmacıların tezleri tez yayın yılına göre de incelediği başka çalışmalar da (Alkan, 2013; Küçüköğlü ve Ozan, 2013; Ozan ve Köse, 2014; Yaşar ve Papatğa, 2015) mevcuttur. Küçüköğlü ve Ozan (2013) tarafından yapılan sınıf öğretmenliği alanındaki lisansüstü tezlerin incelendiği çalışmanın bulgusu da son iki yılda yapılan çalışma sayısının önemli derecede azaldığı yönündedir.

Araştırma kapsamındaki tezlerin yayınlandığı üniversiteler incelendiğinde ise en fazla Hacettepe Üniversitesi'nde tez yayınlandığı görülmüştür. Gazi Üniversitesinde erişime açık olarak yayınlanan tez sayısı ise oldukça azdır. İncelenen tezler tez danışmanı unvanı boyutundan incelendiğinde ise tez danışmanı olarak en fazla Doçent Doktor kaydedilirken Yardımcı Doçent Doktor az bir frekans farkıyla ikinci sırayı almaktadır. Profesörlerin yüksek lisans tez danışmanlığı yapma oranının düşük olmasının nedenlerinden biri profesörlerin genellikle doktora tezlerine danışmanlık etmeleridir.

Tezlerde kullanılan araştırma yaklaşımları incelendiğinde yüksek lisans tezlerinin büyük çoğunluğunda nicel araştırma yaklaşımı benimsenirken çok az sayıda da nitel çalışmaya yer verildiği görülmüştür. Nicel çalışmalar içerisinde ise en fazla tarama modelinde araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Betimsel tarama ve ilişkisel tarama modellerinin hemen hemen eşit frekanslarda olduğu görülmüş, deneme modelindeki araştırmaların çok az olduğu tespit edilmiştir. Nicel araştırma sayısının fazla olması bulgusu eğitimde ölçme ve değerlendirme alanındaki eğilimi göstermekle birlikte farklı disiplinlerde yapılan çalışmaların (Sözbilir ve Kutlu, 2008; Ulutaş ve Ubuz, 2008; Arık

ve Türkmen, 2009; Aydın vd., 2010; Tavşancıl vd., 2010; Çiltaş vd., 2012; Göktaş vd., 2012a; Göktaş vd., 2012b; Küçükoğlu ve Ozan, 2013; Özenç ve Özenç, 2013; Ozan ve Köse, 2014; Uysal, 2013; Selçuk vd., 2014; Yaşar ve Papatğa, 2015) tarafından yapılan çalışmaların bulguları ile birlikte yorumlandığında bu eğilimin bir alana özgü olmayıp Türkiye'deki genel eğilimi yansıttığı söylenebilir. Diğer taraftan pozitivist ve anti-pozitivist paradigma dönüşümünün bütün dünyada da son yıllarda gerçekleştiği düşünüldüğünde nicel çalışmaların çokluğu dönemsel bir pratik olarak yorumlanabilir. Ayrıca nicel araştırmalar içerisinde tarama modelinin en çok tercih edilmiş olması da alan yazında yapılan çalışmaların (Tavşancıl vd., 2010; Turan vd., 2014; Selçuk vd., 2014; Ozan ve Köse, 2014; Küçükoğlu ve Ozan, 2013; Göktaş vd., 2012b) ilgili kısımdaki bulguları ile örtüşmektedir.

Araştırmanın tez örnekleme yöntemine ilişkin bulgularında yapılan tezlerin yarısından fazlasının çalışma grubu üzerinden yürütülmüş olması araştırmacıyı yüksek lisans öğrencilerinin evrene genelleme yapma amacından uzak uygun bir grup üzerinde çalışma yapmayı daha makul buldukları yorumuna götürmüştür. Araştırmanın bu bulgusu (Arık ve Türkmen, 2009; Tavşancıl vd., 2010) tarafından yapılan çalışmaların bulgusu ile benzer niteliktedir. Tezlerde kullanılan tez örnekleme yöntemleri incelendiğinde çalışmalarda en fazla basit seçkisiz örnekleme ve tabakalı örnekleme yöntemlerinin tercih edildiği görülmektedir. Bu örnekleme yöntemlerine ait frekans değerlerinin yüksek olmasının nedenlerinden biri ulusal ve uluslararası geniş ölçekli sınavlar üzerinde yapılmış çalışma sayısının eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında önemli yer tutmasıdır. Çünkü geniş ölçekli sınavlardaki örnekleme yöntemi basit seçkisiz örnekleme ve tabakalı örneklemedir. Ayrıca "kolay ulaşılabilir durum örnekleme" maddesine ait frekans değerinin yüksek olması da bu örnekleme yönteminin araştırmacılar için kolaylık sağlaması durumundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tez örnekleme türü olarak en fazla öğrenciler üzerinden çalışma yapılmış olması beklenen bir sonuçtur, ancak sonuçlar lisansüstü öğrenciler üzerinde çok az çalışma yapıldığını göstermektedir. Genel olarak eğitimin nihai amaçlarına ulaşip ulaşmadığının belirlenmesinde öğrenci öğrenmelerinin belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu bakımdan ölçme ve değerlendirme alanında yapılan çalışmaların da öğrenci ve öğrenci çıktıları üzerinden yapılması gerçek duruma ilişkin daha net bir resmi ortaya koyması bakımından değerli görülmektedir.

Tezlerde sunulan geçerlik kanıtlarında ilk sıraları kapsam geçerliği ve yapı geçerliğinin alması alanda geniş ölçekli sınavlar üzerinde fazla sayıda çalışma yapılmış olmasına ve veri toplama aracı olarak en fazla anket, ölçek ve başarı testi kullanılması ile ilişkilendirilebilir. Başarı testlerinde belirlenmiş bir kapsama yönelik ölçme yapıldığından dolayı konu alanını yansıtacak soruların hazırlanması diğer bir anlatımla kapsam geçerliliğinin sağlanması önemli bir ölçüttür. Ölçeklerde ise yapı geçerliliğine ilişkin kanıtların sunulması en önemli geçerlik kanıtı olarak görülmektedir. Dolayısıyla bu iki geçerlilik türünün yüksek frekansa sahip olması kullanılan ölçme araçlarının türü ile ilişkilendirilebilir. Bu durumda yapılan çalışmalarda uygun geçerlilik kanıtlarının sunulmuş olmasının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Tezlerde yapılan güvenirlik çalışmaları içerisinde Cronbach Alfa ve KR-20 yöntemlerinin ilk sıralarda olması çalışmalarda iç tutarlılığın sağlanmasının önemsendiğini göstermektedir. Araştırmanın bu sonucu benzer şekilde kullanılan ölçme araçları ile ilişkilendirilebilir. En fazla tercih edilen iki güvenirlik kanıtının tek uygulamaya esas olan yöntemler olduğu göz önünde bulundurulduğunda ölçek ve başarı testlerinde bu testlere uygun olarak; dereceleme tipi ölçeklerde güvenirlik kanıtı olarak Cronbach Alfa, çoktan seçmeli sorulardan oluşan başarı testlerinde ise KR-20 yönteminin kullanıldığı sonucuna ulaştırmıştır. Araştırmanın bir diğer bulgusu olan en fazla kullanılan veri kaynağının geniş ölçekli testler olması da tek uygulamaya dayalı güvenirlik kanıtlarının çok tercih edilmesinin bir göstergesi olabilir.

Tezlerde kullanılan veri toplama araçlarında en fazla ölçek, anket ve başarı testlerinin kullanılması bu veri toplama araçlarının kullanılabilirliğinin yüksek olması sonucundan doğduğu düşünülmektedir. Araştırmanın bu bulgusu eğitim alanında (Alper ve Gülbahar, 2009; Gülbahar ve Alper, 2009; Erdem, 2011; Ozan ve Köse, 2014; Seçer, Ay, Ozan ve Yılmaz, 2014) ve diğer disiplinlerde yapılmış çalışmalarda (Yaşar ve Papatğa 2015; Küçükoğlu ve Ozan, 2013; Erdem, 2011 ve Ozan ve Köse, 2011) en çok kullanılan veri toplama araçlarının ölçek, anket ve başarı testleri olması sonucu ile örtüşmektedir. Alanda yapılan tezlerde nitel yöntemle çalışılmış tez sayısı az olduğu için nitel veri toplama araçlarının kullanım oranı da düşüktür. Nitel veri toplama araçlarına ait frekans değerinin

daha yüksek olmasının nedeni bu araçların nicel çalışmalarda, nicel veri analiz yöntemlerine ek olarak da kullanımının tercih edilmiş olmasıdır.

Veri analiz programları içerisinde önemli yere sahip olan SPSS kullanım sıklığı açısından da bu önemini desteklemektedir. Çalışmaların büyük çoğunluğunda SPSS kullanılmıştır, hangi programla veri analizi yapıldığı belirtilmeyen çalışmaların veri analiz yöntemleri incelendiğinde de bu çalışmalarda SPSS kullanıldığını düşünülmektedir. Literatürdeki benzer çalışmaların (Özenç ve Özenç, 2013; Doğan ve Uluman, 2016) bulguları da en çok kullanılan veri analiz programının SPSS olduğu bulgusunu destekler niteliktedir. Tezlerdeki veri kaynağı boyutunda verilerin araştırmacı tarafından toplandığı çalışmaların önemli yer tutması araştırmacıların veri toplama eğilimlerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Konu alanı bazında tezler incelendiğinde geniş ölçekli testlerde başarıyı etkileyen değişkenlerin belirlendiği çalışmaların ölçme değerlendirme yüksek lisans tezlerinde oldukça fazla çalışılan bir alan olduğu görülmektedir. Geniş ölçekli testlerde öğrenciye uygulanan bilişsel testin yanı sıra çoklu öğrencilerin motivasyonları, kendileri hakkındaki görüşleri, öğrenme biçimleri, okul ortamları ve aileleri ile ilgili anketler aracılığı ile veriler toplanmaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak yüksek lisans tezlerinde çok düzeyli istatistiksel tekniklerin kullanıldığı geniş ölçekli test verisi ile yapılan analizlerin oldukça geniş bir yer tuttuğu ifade edilebilir. Geniş ölçekli testler içinde uluslararası ölçekte uygulanan PISA üzerine yapılan çalışmaların çokluğu dikkat çekmektedir. Diğer uluslararası testlerden TIMSS ve PIRLS üzerine yapılan çalışmaların oldukça az olduğu görülmüştür. Geniş ölçekli ulusal sınavlar içinde SBS'nin yüksek lisans tezlerinde en çok konu edilen testlerden biri olduğu görülmüştür.

Yüksek lisans tezlerinde en çok çalışılan ikinci konu alanının "tamamlayıcı (alternatif-yeni) ölçme araç/yöntem/teknikleri"nin olduğu görülmektedir. Bu konuda yapılan çalışmaların 2005 yılı ve bu yılı takip eden yıllarda çalışılma sıklığının artması ilgili yılda eğitim öğretim programlarında yapılan değişikliklerden kaynaklanmaktadır. Bu konu alanını sırasıyla "yordama geçerliği" "standart belirleme yöntemleri" ve "puanlayıcı güvenilirliği" çalışmalarının izlediği söylenebilir.

Lisansüstü öğrencilerle yapılan çalışmaların artırılmasının alana katkı getireceği düşünülmektedir. Geçerlik güvenilirlik kanıtı sunulmamış olan çalışmaların varlığından hareketle bilimsel çalışmalarda geçerlik ve güvenirliliğin olmazsa olmaz olduğu düşüncesinden tez yazımında bu önemin ihlal edilmemesi gerektiği önerilmektedir. Ayrıca araştırma yaklaşımı noktasında alana zenginlik katmanın, nitel yaklaşımlara da ağırlık vermenin kullanılan veri analiz yöntemi ve veri analiz programı açısından da çeşitlilik sağlayacağı gerçeğinden hareketle araştırma yaklaşımın önemi bir kez daha ortaya koyulmaktadır.

KAYNAKÇA

- Acar Güvendir & M. ve Özer Özkan, Y. (2015). Türkiye'deki eğitim alanında yayımlanan bilimsel dergilerde ölçek geliştirme ve uyarlama konulu makalelerin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(52), 23-33.
- Alkan, A. (2013). Türkiye'de bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi anabilim dalında yapılan doktora tezlerinin incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı Cilt-1*.
- Alper, A. & Gülbahar, Y. (2009). Trends and issues in educational technologies: A review of recent research in TOJET. *The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET*, 8(2), 124-135.
- Arık, R. S. & Türkmen, M. (2009). Eğitim bilimleri alanında yayınlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi. Retrieved from November 2014, <http://www.eab.org.tr/eab/2009/pdf/488.pdf>
- Aslan, C. (2010). Türkçe eğitimi programlarında lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin akademik öz yeterliklerine ilişkin görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(19), 87-115.
- Aydın, A. Erdağ, C. & Sarier, Y. (2010). A comparison of articles published in the field of educational administration in terms of topics, methodologies and results. *Eurasian Journal of Educational Research*, 39, 37-58.
- Aypay, A., Çoruk, A., Yazgan, A. D., Kartal, O. Y., Tunçer, B., Attila, S. M. & Emran, B. (2010). The status of research in educational administration: An analysis of educational administration journals, 1999-2007. *Eurasia n Journal of Educational Research*, 10(39), 59-70.
- Ayva, F.G., Ceyhan G. & Doğan E.G. (2015). Türkiye'de eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan doktora tezlerinin doküman analizi yöntemiyle incelenmesi. *24. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. 16-18 Nisan 2015/ Niğde.

- Baki, A., Güven B., Karataş İ., Akkan Y. & Çakıroğlu Ü. (2011). Türkiye’deki matematik eğitimi araştırmalarındaki eğilimler: 1998 ile 2007 yılları arası. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 57-68.
- Boztunç Öztürk, N., Eroğlu, M.G. & Kelecioğlu, H. (2014). Eğitim bilimleri alanında yapılan ölçek uyarlama makalelerinin incelenmesi, *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 40(178), 123-137.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak E., Akgün, Ö.E., Şirin, K. & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çiltaş, A., Güler, G. & Sözbilir, M. (2012). Türkiye’de matematik eğitimi araştırmaları: Bir içerik analizi çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(1), 565-580.
- Çüm, S. & Koç, N. (2013). Türkiye’de psikoloji ve eğitim bilimleri dergilerinde yayımlanan ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarının incelenmesi, *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 12(24), 115-135.
- Demir, R. (2008). *Üniversitelerin bugünü ve yarını*. Ankara: Palme Yayıncılık.
- Doğan C.D, Uluman M. (2016). İstatistiksel Veri Analizinde R Yazılımı ve Kullanımı. *İlköğretim Online*, 15(2) 615-634.
- Erdem, D. (2011). Türkiye’de 2005–2006 yılları arasında yayımlanan eğitim bilimleri dergilerindeki makalelerin bazı özellikler açısından incelenmesi: Betimsel bir analiz. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 2(1), 140-147.
- Ergun, M. & Çilingir, F. (2013). İlköğretim bölümünde yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi: Ondokuz Mayıs Üniversitesi örneği. *VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildiriler El Kitabı*, Sakarya.
- Evrekli, E., İnel, D., Deniz, H. & Günay Balım, A. (2011). Fen eğitimi alanındaki lisansüstü tezlerdeki yöntemsel ve istatistiksel sorunlar. *İlköğretim Online*, 10(1), 206-218.
- Fazlıoğulları, O. (2012). *Türkiye’deki eğitim bilimleri doktora tezlerinin karakteristikleri*. Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Göktaş, Y., Hasançebi, F., Varışoğlu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M. & Sözbilir, M. (2012). Türkiye’deki eğitim araştırmalarında eğilimler: Bir içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 443-460.
- Göktaş, Y., Küçük, S., Aydemir, M., Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G. & Reisoğlu, İ. (2012). Türkiye’de eğitim teknolojileri araştırmalarındaki eğilimler: 2000-2009 dönemi makalelerinin içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 177-199.
- Hazır Bıkmaz, F., Aksoy, E., Tatar, Ö. & Atak Altınyüzük, C. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerine ait içerik çözümlemesi (1974-2009). *Eğitim ve Bilim*, 38(168), 288-303.
- İlhan, A. (2011). *Matematik eğitimi araştırmalarında tematik ve metodolojik eğilimler: uluslararası bir çözümleme*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karadağ, E. (2009). *Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelemesi: Bir durum çalışması*. Yayımlanmış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Kurtoğlu, M. & Seferoğlu, S. S. (2013). Öğretmenlerin teknoloji kullanımı ile ilgili Türkiye kaynaklı dergilerde yayımlanmış makalelerin incelenmesi. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 2(3), 1-10.
- Küçüköğlu, A. & Ozan, C. (2013). Sınıf öğretmenliği alanındaki lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(12), 27-47.
- Merriam, S. (1998). *Qualitative research and case study applications in education*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Ozan, C. & Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri, *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136.
- Özdamar, K. (1999). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi (2.baskı)*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özenç, M. & Özenç, E. G. (2013). Sınıf öğretmenleri ile yapılan lisansüstü eğitim tezlerinin yöntem bölümü açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1).
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M. & Dünder, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayımlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Sevinç, B. (2001). Türkiye’de lisansüstü eğitim uygulamaları, sorunlar ve öneriler. *Journal of Faculty of Educational Sciences*, 34(1).
- Sözbilir, M. & Kutu, H. (2008). Development and current status of science education research in Turkey. *Essays in Education*, Special Issue, 1-22. [Online]: [http://www.usca.edu/essays].
- Secer, D., Ay, D., Ozan, C. & Yılmaz, B. Y. (2014). Rehberlik ve psikolojik danışma alanındaki araştırma eğilimleri: Bir içerik analizi, *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 5(41), 49-60.
- Corbin, J. & Strauss, A. (2007). *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. 3rd ed., Thousand Oaks: Sage.
- Tavşancıl, E. & Aslan, E. (2001). *Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınları.

- Tavşancıl, E., Çokluk, Ö., Çıtak, G. G., Kezer, F., Yıldırım, Ö. Y., Bilican, S., Büyükturan, E. B., Şekercioğlu, G., Yalçın, N., Erdem, E. & Özmen, D. T. (2010). *Eğitim bilimleri enstitülerinde tamamlanmış lisansüstü tezlerin incelenmesi (2000-2008)*. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Tavşancıl, E., Güler, G. & Ayan, C. (9-13 Haziran 2014). 2002-2012 Yılları Arasında Türkiye’de Geliştirilen Bazı Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışmalarının Ölçek Geliştirme Süreci Açısından İncelenmesi. IV. Ulusal Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Kongresi’nde sunulmuş bildiri, Ankara.
- Turan, S., Karadağ, E., Bektaş, F. & Yalçın, M. (2014). Türkiye’de eğitim yönetiminde bilgi üretimi: Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi dergisi 2003-2013 yayınlarının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 20(1), 93-119. doi: 10.14527/kuey.2014.005.
- Ulutaş, F. & Ubuz, B. (2008). Matematik eğitiminde araştırmalar ve eğilimler: 2000 ile 2006 yılları arası. *İlköğretim Online*, 7(3), 614-626. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>.
- Uysal, Ş. (2013). *Türkiye’de eğitim yönetimi teftişi planlaması ve ekonomisi alanındaki doktora tezlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ÜAK (2013). Lisansüstü eğitim ve öğretim yönetmeliği. <http://www.yok.gov.tr>. Erişim Tarihi (29.04.2013).
- Varış, F. (1972). *Türkiye’de lisansüstü eğitim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayınları.
- Worthington, R. L. & Whittaker, T. A. (2006). Scale development research a content analysis and recommendations for best practices. *The Counseling Psychologist*, 34(6), 806-838. doi: 10.1177/0011000006288127
- Yaşar, Ş. & Papatğa, E. (2015). İlkokul matematik derslerine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 113-124.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yılmaz, K. & Altınkurt, Y. (2012). An examination of articles published on preschool education in Turkey. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), 3227-3241.
- Yücedağ, T. (2010). *2000-2009 yılları arasında matematik eğitimi alanında Türkiye’de yapılan çalışmaların bazı değişkenlere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Ek 1.Araştırma Kapsamında İncelenen Yüksek Lisans Tezlerinin Listeleri

Bu araştırma kapsamında incelenen, eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan ve YÖK Tez Merkezinde erişime açık olarak bulunan yüksek lisans tezlerinin tamamlandıkları üniversiteler adı altında alfabetik sıralı listeleri aşağıda sunulmuştur. Üniversiteler ise tamamlanmış tez sayısına göre sıralanmıştır. Bu doğrultuda öncelikle Hacettepe Üniversitesine yer verilmiştir. Bu üniversiteyi sırasıyla Ankara Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi izlemiştir.

Ek 1.1. Hacettepe Üniversitesinde Tamamlanan Yüksek Lisans Tezleri

- Acar, M. (2008). *Sınıf öğretmenlerinin yeni ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin yeterlikleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aktaş, I. (2011). TIMMS 2007 verilerine göre öğrencilerin fen başarısı ile öğretmenlerinin özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Albayrak, A. (2009). *PISA 2006 sınavı sonuçlarına göre Türkiye'deki öğrencilerin fen başarılarını etkileyen bazı faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arslan, S. (2014). *Çoklu göstergeler çoklu nedenler ve lojistik regresyon yöntemlerinin değişen madde fonksiyonunu belirleme performansları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Atalay, K. (2010). *PISA 2006 öğrenci anketinde yer alan tutum maddelerinin değişen madde fonksiyonu açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arslan, S. (2014). *Çoklu göstergeler çoklu nedenler ve lojistik regresyon yöntemlerinin değişen madde fonksiyonunu belirleme performansları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ayan, C. (2011). *PISA 2009 fen okuryazarlığı alt testinin değişen madde fonksiyonu açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bahadır, E. (2012). *Uluslararası öğrenci değerlendirme programına (PISA 2009) göre Türkiye'deki öğrencilerin okuma becerilerini etkileyen değişkenlerin bölgelere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bayram, E. (2011). *Öğretmenlerin ölçme değerlendirme yeterliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bıkmaz, Ö. (2011). *Üst düzey zihinsel özelliklerin ölçülmesinde puanlayıcılar arası güvenilirlik belirleme tekniklerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Boztunç, N. (2010). *Uluslararası öğrenci değerlendirme programı (PISA)' na katılan Türk öğrencilerin 2003 ve 2006 yıllarındaki matematik ve fen bilimleri başarılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bülbül, K. (2010). *Zihin engelliler sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterlikleri, karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Büyükkıdık, S. (2012). *Problem çözme becerisinin değerlendirilmesinde puanlayıcılar arası güvenilirliğin klasik test kuramı ve genellenabilirlik kuramına göre karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Coşkun, G. (2007). *Performansa dayalı durum belirlemenin öğrencilerin matematik dersindeki öz yeterlik algısına, tutumuna ve başarısına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çakıcı Eser, D. (2011). *Genellenebilirlik kuramı ve lojistik regresyona dayalı hesaplanan puanlayıcılar arası tutarlılığın karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çalışkan, O. (2006). *Askeri lise öğrencilerinin askeri liseler sınavından aldıkları puanlar ile akademik başarıları arasındaki ilişkiler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetin, B. (2002). *Kompozisyon tipi sınavlarda kompozisyonun biçimsel özelliklerinden kestirilen puanların anahtarla ve genel izlenimle puanlanmasından elde edilen puanlarla ilişkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çiftçi, A. (2006). *PISA 2003 sınavı matematik alt testi sonuçlarına göre Türkiye'deki öğrencilerin başarılarını etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çukadar, İ. (2013). *Norm ve ölçüt dayanaklı değerlendirmelerin karşılaştırılmasına ilişkin bir çalışma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demir, E. (2010). *Uluslararası öğrenci değerlendirme programı (PISA) bilişsel alan testlerinde yer alan soru tiplerine göre Türkiye'de öğrenci başarıları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doğan, A. C. (2009). *Öğretim elemanlarının ölçme ve değerlendirme araçlarına yönelik görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erdem, A.Ş. (2007). *Ortaöğretim 9. sınıf matematik dersinde öğrenci performansına dayalı verilen sözlü puanlarının geçerliliğinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eroğlu, M.G. (2010). *Kavram haritası ve yapılandırılmış grid ile elde edilen puanların geçerlik ve güvenilirliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eriş, H.M. (2012). *Üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesi düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eser, M.T. (2011). *Öğrencilerin sınav türü tercih nedenlerini etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gündeğer, C. (2012). *Angoff, yes/no ve ebel standart belirleme yöntemlerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gündüz Sefer, D. (2006). *Matematik dersinde problem çözme becerilerinin dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- İnci, Y. (2014). *Örneklem büyüklüğünün test eşitlemeye etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kahraman, H. (2012). *Düzenleştirilmiş puanların eşitleme hatasına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karaca, E. (1996). *Seçme gerektiren kısa cevaplı ve doğru yanlış testlerinin madde ve test özelliklerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karakaş, D. (1998). *Eğitimde Ölçme ve değerlendirme alanındaki öğrencilerin yükseköğretime giriş puanlarıyla bu anabilim dalındaki başarı arasındaki ilişkiler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kasap, Y. (2008). *Dereceli puanlama anahtarı ve puanlama anahtarından elde edilen puanların karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kaya, G. (2011). *Genellenebilirlik kuramının doldurma kavram haritası değerlendirme çalışmasına uygulanması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kelecioğlu, H. (1989). *İlkokul ikinci sınıf matematik programının hedef davranışlarının ulaşılabilirlik ve tutarlılık yönünden değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kıbrışoğlu, N. (2015). *PISA 2012 matematik öğrenme modelinin kültürlere ve cinsiyete göre ölçme değişmezliğinin incelenmesi: Türkiye-Çin(Şangay)-Endonezya örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Koçyiğit, E. (2002). *Aynı tutumu ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış likert tipi ölçekle iki farklı metin ölçeğin psikometrik özelliklerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kurnaz, F.B. (2006). *Peabody resim kelime testinin madde yanlılığı açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kurt, M. (2010). *Yedinci sınıf seviye belirleme sınavı matematik ve fen bilimleri alt testlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Köse, M. (2012). *PISA 2003, 2006 ve 2009 Türkiye uygulaması matematik ortak maddelerindeki başarıların incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Nalbantoğlu, F. (2009). *Performans ölçümlerinde genellenebilirlik kuramıyla farklı desenlerin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ötken, Ş. (2012). *İlköğretim 7. sınıf SBS başarısını yordayan değişkenlerin belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özberk, E. H. (2012). *Genellenebilirlik kuramı karar çalışmalarında kullanılan farklı katsayıların karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özçelik, E.G. (2011). *Okuduğunu anlama becerisinin başarıya etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ölçüoğlu, R. (2015). *TIMMS 2011 Türkiye sekizinci sınıf matematik başarısını etkileyen değişkenlerin bölgelere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özdemir, F. (2010). *PISA 2003' te genel lise öğrencileri ve kanuni lisesi öğrencilerinin matematik başarısını etkileyen faktörlerin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özel, Sonnur. (2006). *İnternet tabanlı ölçme uygulamalarının başarı puanlarını yordama gücüne ilişkin bir çalışma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özenç Bilsay, G.(2012). *İlköğretim okulları öğrenci seviye belirleme sınavı(sbs) verilerine göre öğrencilerin İngilizce başarılarıyla ilişkili faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özer, Y. (2009). *Uluslararası öğrenci değerlendirme programı (PISA) verilerine göre Türk öğrencilerin matematik ve fen bilimleri başarıları ile ilişkili faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztürk, M. E. (2011). *Voleybol becerileri gözlem formu ile elde edilen puanların genellenebilirlik ve klasik test kuramına göre karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztürk, N. (2010). *Akademik personel ve lisansüstü eğitimi giriş sınavı puanlarının eşitlenmesi üzerine bir çalışma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Parlak, B. (2010). *Öğrenci performansının belirlenmesinde puanlama anahtarı ve dereceli puanlama anahtarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Polat, B. (2011). *Vee diyagramı, tanılayıcı dallanmış ağaç ve kavram haritalarının matematik dersine yönelik tutum ile başarıya etkileri ve bu araçlara yönelik öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Reyhanlıoğlu Keçeoğlu, Ç. (2012). *Kesme puanının belirlenmesinde lojistik regresyon analizi, diskriminant analizi ve roc eğrisi yöntemlerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Reyhanlıoğlu, D.(2012). *Öz-değerlendirmeye dayalı şans başarısı düzeltmenin test ve madde istatistiklerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Saral, D.G. (2012). *Bağıl ve mutlak ölçütlere göre alınan kararların sınıflama geçerliği üzerine bir çalışma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Pektaş, M. (2010). *Uluslararası matematik ve fen bilimleri eğilimleri çalışması (TIMMS) verilerine göre Türkiye örneğinde fen bilimleri başarısını etkileyen bazı değişkenlerin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sevindik, H.(2009). *Akademik başarı puanlarının seviye belirleme sınavı (SBS) 2008 puanları ile ilişkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Sayın, A. (2010). *Öğrenci seçme ve yerleştirme sınavının üniversite başarı not ortalaması ve ortaöğretim başarı puanı ile ilişkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahin, M.D. (2011). *İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin seviye belirleme sınavı (SBS) 2010 fen ve teknoloji alt test başarılarına etki eden bazı faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şimşek, D. (2006). *Kümeleme analizi, çok boyutlu örnekleme, doğrulayıcı ve açıklayıcı faktör analizi ile elde edilen yapı geçerliği kanıtlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tanrıverdi, S. (2006). *Standart belirleme yöntemlerinin geçme puanları üzerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Taşdelen, G. (2009). *Nedelsky ve angoff standart belirleme yöntemlerinin genellenebilirlik kuramı ile karşılaştırılmasına ilişkin bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tülübaş, G. (2009). *Psikolojik testlerde Angoff ve sınır grup yöntemleri ile kesme puanlarının Belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uyar, S. (2012). *Açımlayıcı faktör analizinde boyut sayısını belirlemede kullanılan yöntemlerin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uyar, Ş. (2011). *PISA 2009 Türkiye örnekleminde öğrenme stratejileri modelinin farklı gruplarda ölçme değişmezliğinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uzun, N. B. (2008). *TIMMS-R Türkiye örnekleminde fen başarısını etkileyen değişkenlerin cinsiyetler arası değişmezliğinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ünsal Özberk, E.B. (2012). *Çoklu özellik-çoklu yöntem analizlerinde kullanılan farklı modellere ilişkin sonuçların incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Verim, A. (2006). *İlköğretim düzeyindeki bazı başarı ölçülerinin ortaöğretim kurumları öğrenci seçme sınavını yordama gücü*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yılmaz, E.T. (2006). *Uluslararası öğrenci başarı değerlendirme programı (PISA)'nda Türkiye'deki öğrencilerin matematik başarılarını etkileyen faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ziya, E. (2008). *Uluslararası öğrenci başarı değerlendirme programına (PISA 2006) göre Türkiye'deki öğrencilerin matematik başarılarını etkileyen bazı faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ek 1.2. Ankara Üniversitesinde Tamamlanan Yüksek Lisans Tezleri

- Alamdar, S. (2015). *Akademik başarıyı etkileyen faktörlerin etkili okul kavramı bağlamında incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Arık, R. S. (2006). *İlköğretim öğretmenlerinin ölçme değerlendirme alanındaki kavram yanlışlarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aydın, S. (2011). *İlköğretim 5. sınıf matematik dersinde dereceli puanlama anahtarı kullanılarak verilen geribildirim öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bal, Ö. (2010). *Lise son sınıf öğrencilerinin yükseköğretime öğrenci seçme sistemine ilişkin görüşleri ve tutumlarını etkileyen faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Başman, M. (2014). *Likert tipi ölçeklerde kayıp verilere değer atamada yapay sinir ağlarının kullanımı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Canıdemir, A. (2013). *Ortaöğretim öğrencilerinin öğrenme yaklaşımları ve başarı amaç yönelimlerinin akademik başarı ile ilişkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çınkır Koç, F. (2011). *İlköğretimde öğrenci başarısında okulun etkisinin katma değer yöntemiyle belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çırak, G. (2012). *Yükseköğretimde öğrenci başarılarının sınıflandırılmasında yapay sinir ağları ve lojistik regresyon yöntemlerinin kullanılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çüm, S. (2013). *Türkiye'de psikoloji ve eğitim bilimleri dergilerinde yayımlanan ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demir, E.K. (2013). *DINA model ile geliştirilen bir testin psikometrik özelliklerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Dirlik, E. (2013). *Eğitim kurumlarında kullanılan psikolojik testlerin ölçme standartlarına göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Doğan Gül, Ç. (2014). *Madde güçlüklerine göre farklı sıralanan testlerde düşük ve yüksek kaygılı öğrencilerin akademik başarı puanlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erden, Y. (2009). *Öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimlerinin mesleki özellikler açısından karşılaştırılması (Çankaya, Yenimahalle, Mamak ilköğretim okulları örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Eren, O. (2011). *İlköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıkları ile fen ve teknoloji dersi akademik başarıları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erkan, E. G. (2004). *Yükseköğretime giriş puanları ile birlikte mesleki ilgi alanları puanlarının akademik başarıyı yordama gücünün araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gönül, E. (2010). *6. sınıf öğrencilerinin, öğretmenlerinin ve velilerinin performans görevleri hakkındaki görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gültekin, S. (2006). *Uluslararası bakalorya ve ulusal programlardan mezun olan öğrencilerin ortaöğretim diploma notları ve ÖSS puanlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Höçük, S. (2011). *Ankara Üniversitesi uzaktan eğitim programına katılan öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Karakoç Alatl, B. (2012). *Başarının değerlendirilmesinde algılanan halo etkisi ölçeğinin geliştirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karakuş, B. (2009). *İlköğretim 6-8. sınıf fen ve teknoloji ders kitaplarındaki metinlerin eleştirel düşünme unsurları açısından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karavaşinoğlu, A. (2015). *Öğrencilerin metaforik sınav algıları ile velilerin okula yönelik görüşleri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kart A. (2012). *Demografik ve duyuşsal değişkenlerin ölçme ve değerlendirme dersi başarısını ve genel akademik başarıyı yordama gücü*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Keleşoğlu, Ş. (2011). *Öğrenme stilleri, akademik öz yeterlik, seviye belirleme sınavı puanları ve öğrenci özellikleri değişkenlerinin lise 1. sınıf akademik başarısını yordama gücü üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kınay, E. (2012). *Üniversite giriş sınavı yordama geçerliği çalışmalarının meta analizi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Koçak, D. (2013). *Farklı yönergelerle verilen çoktan seçmeli testlerde yanıtlama davranışlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Koğar, H. (2010). *Farklı örneklem büyüklüklerinde uç değerlerle bas etme yöntemlerinin puanların geçerlik ve güvenilirlik kanıtları üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Köse, İ.A. (2007). *Öğretmen öz-yeterlik algısı ölçeğinin farklı gruplarda yapı geçerliğinin sınanması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kula, S. (2014). *Ölçekleme yaklaşımlarının madde ve birey sıralamaları açısından karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kumandaş, H. (2008). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin performans görevlerine ilişkin tutumlarını etkileyen faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Nartgün, Z. (1998). *Özel dershanelerdeki ölçme ve değerlendirme servislerinde çalışan elemanların görevleri ve hizmetlerin etkililiğinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Okan, N. (2005). *İlköğretim 7. sınıf fen bilgisi dersindeki portfolyo uygulamasının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Orçan, B. (2013). *Lisansüstü eğitim programlarında öğrenim gören öğrencilerin bilimsel araştırma sürecindeki kavram yanlışlıklarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ovayolu, Ö. (2010). *Türkiye'deki öğrencilerin PISA 2006 matematik alt testindeki düşünme süreçlerine ilişkin puan dağılımları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Örs, S. (2010). *İlköğretim 6. 7. ve 8. sınıf seviye belirleme sınavı fen ve teknoloji alt testlerinin faktör yapılarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özdemir Tokat, Y. N. (2006). *Çoktan seçmeli testlerde yanıtlama davranışlarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özdemir, B. (2011). *İlköğretim 1 – 5. sınıflar Türkçe ders kitaplarında kullanılan okuduğunu anlama sorularının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özek, S. (2009). *Portfolyo uygulamasının ilköğretim öğrencilerinin İngilizce dersinde okuduğunu anlama düzeylerine ve derse yönelik tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özgürol, M.B. (2010). *Mesleki ve teknik lise öğrencilerinin bilgisayara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Pehlivan, E. B. (2011). *Çoktan seçmeli Türkçe test maddelerinde yanıtlama davranışlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin, D. B. (2012). *Likert tipi ölçeklere madde seçmede kullanılan madde analizi teknikleri ile oluşturulan ölçeklerin psikometrik özelliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şengül, A. (2011). *Türk öğrencilerinin PISA 2009 okuma becerilerini açıklayan değişkenlerin CHAID analizi ile belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Usta, H.G. (2009). *PISA 2006 sınavı sonuçlarına göre Türkiye'deki öğrencilerin fen okuryazarlığını etkileyen faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uyumaz, G. (2013). *Likert tipi ölçeklerde madde düzeni ve derecelendirme farklılıklarının psikometrik özellikler ve yanıtlayıcı tutumları açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Üçgül Öcal, İ. (2011). *İlköğretim 6. sınıf matematik dersi sayılar öğrenme alanı için bilişsel hazırbulunuşluk testinin geliştirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ünal, Ö. (2012). *Bilimsel süreç becerilerine dayalı fen eğitiminin öğrencilerin fen ve teknoloji dersine ilişkin tutumlarına ve bilimsel süreç becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yalçın, S. (2011). *Türk öğrencilerin PISA başarı düzeylerinin veri zarflama analizi ile yıllara göre karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yavaşoğlu, M. (2010). *Kendine yansıtma ve iç görü ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yağimli, Y. (2004). *Öğrenci seçme sınavının yordama geçerliğine ilişkin bir araştırma-Bilkent Üniversitesinde*.-Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yıldırım, A. (2012). *İngilizce dil becerilerinin öğretimi ve değerlendirilme durumları arasındaki tutarlılığın öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yılmaz, A. (2006). *Öğretmenlerin performansını değerlendirmede kullanılabilecek grafik derecelendirme ölçeğinin geliştirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Ek 1.3. Abant İzzet Baysal Üniversitesinde Tamamlanan Yüksek Lisans Tezleri

- .Pektaş, S. (2010). *Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme yeterlik algılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akın, Ç. (2010). *Öğretim sürecindeki durum belirleme uygulamalarına ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ayva, F.G. (2010). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin "portfolyo ürün seçki dosyası" tekniği hakkındaki görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Beyhan, S. (2012). *Türkçe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamalarına ilişkin görüşleri (Düzce ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Canibey K. (2013). *Yeni matematik öğretim programında benimsenen ölçme ve değerlendirme anlayışının 9. Sınıf matematik ders kitaplarına yansımalarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çakmaklı, A. (2008). *Yapılandırılmış iletişim gridi tekniğinin öğrenci performansını ölçme süreci açısından etkililiğinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çatalkaya, R. (2005). *Bazı bireysel farklılıkların kavram haritası yapma başarısına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çelik, T. (2010). *İlköğretim öğrencilerinin bilişsel stil ve öğrenme stillerinin farklı ölçme formatlarından aldıkları puanlara etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetin, M.O. (2009). *Öğrencilerin çoktan seçmeli, yazılı yoklama ve performans görevleri ile ölçülen fen ve teknoloji dersi başarıları ve öğrencilerin performans görevlerine ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çevik, C. (2009). *Yedinci sınıf seviye belirleme sınavı matematik sorularının üst düzey zihinsel becerileri ölçme düzeyi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demir, O. (2014). *Angoff, nedelsky ve ebel standart belirleme yöntemleri ile belirlenen kesme puanlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demircioğlu, E. (2012). *Eleştirel düşünme eğilimi ölçeğinin uyarlama çalışması ve faktör yapısının farklı değişkenlere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Eminoğlu, E. (2008). *Üniversite öğrencilerinin akademik sahtekârlık eğilimlerinin ölçülmesine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gülözer, A. (2010). *Farklı test formatları ile ölçülen yabancı dil başarısının; öğrencilerin tutumları, kaygı düzeyleri ve öğrenme stilleri ile ilişkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Mutluer, C. (2013). *Yıl içinde farklı dönemlerde yapılan akademik personel ve lisansüstü eğitimi giriş sınavı (ALES) puanlarına ilişkin bir test eşitleme çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özer, M. (2013). *Seviye Belirleme Sınavı (SBS) 2010 6. Sınıf fen ve teknoloji alt testi maddelerinin geçerli kazanımları ölçme derecelerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özmen Hızarcıoğlu, B. (2013). *Problem çözme sürecinde dereceli puanlama anahtarı (rubrik) kullanımında puanlayıcı uyumunun incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sarıgül, Z. (2009). *Çoktan seçmeli, yapılandırılmış grid ve kavram haritası tekniklerinin öğrenci başarısını ölçme açısından etkililiğinin incelenmesi ve öğrencilerin bu tekniklere ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Selvi, H. (2009). *Stufflebeam' in program değerlendirme modeli ile Milli Eğitim Bakanlığı sürücü kurslarında kullanılan sürücü eğitim programının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sırgancı, G. (2012). *PISA 2006 öğrenci anketi madde yanlılığının sıralı lojistik regresyon ve poly-sıbtest teknikleri ile test edilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin Kürşad, M. (2014). *Sıklıkla kullanılan kayıp veri yöntemlerinin betimsel istatistik, güvenilirlik ve geçerlik açısından karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uluman, M. (2009). *Sınıf içi durum belirleme tekniklerine dayalı öğretimin öğrencilerin ölçme ve değerlendirme dersine ilişkin yeterlikleri üzerindeki etkilerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uysal, İ. (2014). *Madde Tepki Kuramı'na dayalı test eşitleme yöntemlerinin karma modeller üzerinde karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uysal, K. (2008). *Öğrencilerin ölçme değerlendirme sürecine katılması: akran değerlendirme ve öz değerlendirme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yakar, L. (2011). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin SBS puanları ile akademik puanları değişimlerinin izlenmesi ve SBS puanlarının kestirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yandı, A. (2013). *Akademik ve genel benlik algısı envanterinin psikometrik özelliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Ek 1.4. Mersin Üniversitesinde Tamamlanan Yüksek Lisans Tezleri

- Aktaş, M. (2013). *Aynı performans görevinin farklı sayıda puanlayıcılar tarafından üç farklı teknikle puanlanmasından elde edilen puanların güvenilirliklerinin genellenebilirlik kuramına göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Atmaz, G. (2009). *Puanlama Yönergesi Kullanılması Durumunda Puanlayıcı Güvenirliğinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bozdağ, S. (2007). *Şans başarısının test eşitlemeye etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Deniz Sünbül, S. (2006). *Farklı likert tipi ölçek geliştirme teknikleri ile geliştirilen tutum ölçeklerinin psikometrik özelliklerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Derkuş, E. (2009). *Puanlayıcılar arasındaki uzlaşmanın farklı tekniklerle incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doğan, S.(2012). *Kavram haritası ve yapılandırılmış grid tekniğinin çoktan seçmeli testlerle karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Eray, S. (2012). *Orta öğretim kurumları sınavı (oks) ve seviye belirleme sınavı(SBS) 8. Sınıf fen alt testlerindeki maddelerin uluslararası öğrenci değerlendirme programı (PISA) yeterlik düzeylerine göre dağılımlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Göçer, S. (2011). *Yapı geçerliğini irdelemede kullanılan korelasyona, gruplar arası farka ve faktör analizine dayalı yöntemlerin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gökhan Kuzu, Ü.S.(2007). *Tekrarlı ölçümlerden elde edilecek verilerle çift tutarlık indeksinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ömür, S. (2009). *Dereceli puanlama anahtarıyla, genel izlenimle ve ikili karşılaştırmalar yöntemiyle yapılan değerlendirmelerin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Soğuksu, Y.B. (2013). *Eşdeğer yarılar güvenilirliğinin, farklı homojenlik düzeylerindeki örneklem büyüklüklerinde, test uzunluğuna, yarıya bölme yöntemlerine ve güvenilirlik kestirme tekniklerine göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sünbül, Ö. (2006). *Alt testleri farklı şekilde ağırlıklandırılmasının birey sıralaması açısından incelenmesi üzerine bir çalışma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahin, Ö. (2009). *Eleştirel düşünme becerilerini ölçmeyi amaçlayan iki testin psikometrik özelliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yergin, F. (2007). *Çoktan seçmeli testlerde madde sıralamanın madde ve test istatistikleri üzerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yüce, G. (2012). *Seviye belirleme sınavı alt testlerinin ve ağırlıklarının önsel (a priori) ve sonsal (a posteriori) olarak belirlenmesinin bireylerin sınıflama ve sıralamaları açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ek 1.5. Gazi Üniversitesinde Tamamlanan Yüksek Lisans Tezleri**
- Şata, M. (2015). *Lise öğrencilerinin fizik dersi tutumlarının CHAID analizi ve lojistik regresyon analizi ile karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Koyuncu, M. S. (2015). *Psikolojik ölçeklerde Roc analizi yöntemiyle standart belirleme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yavuz, E. (2015). *Öğrenci ve okul değişkenlerinin SBS matematik başarıları ve gelişimine etkileri: üç düzeyli hiyerarşik lineer gelişim modeli ile bir inceleme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.